

2019

PROJEKTBEKRIVELSE

FOR

DEN SELVEJENDE INSTITUTION FONDEN

Botilbudet **Lindholm**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	3
Projektbeskrivelsens indhold og formål	3
Målgruppen for projektbeskrivelsen	4

DEL I

BAGGRUNDENS BETYDNING – PARADIGMET, MÅLGRUPPEN OG MEDARBEJDERNE

Det socialpsykiatriske paradigme	5
Indkredsning af målgruppe	6
Arbejdet som socialarbejder	11

DEL II

FRA TEORI TIL PRAKSIS – DET FAGLIGE GRUNDLAG

Samspil mellem grundlagets elementer	15
Værdigrundlag	16
Teoretisk referenceramme	19
Metoder til arbejdet i praksis	26
Dokumentation og evaluering	31

DEL III

LIVET PÅ LINDHOLM – ORGANISATORISKE OG PRAKTISKE FORHOLD

Organisationsstruktur	36
Fysiske rammer	39
Hverdagen og dens muligheder	40

AFSLUTNING	42
Visitationsprocessen	42
Kontraktforhold	43

INDLEDNING

Denne projektbeskrivelse kommer omkring alle de aspekter, der er forbundet med at drive og udvikle Fonden Botilbudet Lindholm. Dens funktion er således at indkredse selve grundlaget for botilbuddet som socialpsykiatrisk tilbud, hvorfor det i projektbeskrivelsens første del også præciseres, hvordan botilbuddet kan siges at være en del af det såkaldte socialpsykiatriske paradigme. Projektbeskrivelsen består udover indledende og afsluttende bemærkninger af tre overordnede dele, der hver især handler om centrale aspekter af Fonden Botilbudet Lindholm.

PROJEKTBEKRIVELSENS INDHOLD OG FORMÅL

I og med, at Fonden Botilbudet Lindholm kan siges at udgøre en social indsats i socialpsykiatrisk regi, placerer vi os baggrundsmæssigt inden for det såkaldte socialpsykiatriske paradigme, og vi skal derfor starte med at se på, hvad det konkret betyder og indebærer. Som aktør inden for det socialpsykiatriske paradigme udgør Fonden Botilbudet Lindholm en konstruktion, som består af to kernegrupper. Dette er dels de mennesker, der er beboere på Lindholm, og dels de mennesker, der er botilbuddets medarbejdere – og et centralt fokuspunkt i denne sammenhæng er naturligvis den relation og interaktion, der udfolder sig mellem disse to grupper.

I projektbeskrivelsens anden del fokuseres på det helt afgørende for botilbuddets virke; nemlig det faglige grundlag, som udgør fundamentet i det socialfaglige arbejde, der er vores kerneydelse. Derfor beskrives vores værdigrundlag, teoretiske referenceramme og vores brug af metoder og værktøjer. Afslutningsvis i denne del præsenteres botilbuddets strategi for dokumentation og evaluering – at vi er funderet i et solidt fagligt grundlag er ikke i sig selv nok; al arbejde må løbende underkastes vurdering for at sikre resultater og udvikling.

Den tredje og sidste del af projektbeskrivelsen handler om de organisatoriske, formelle og praktiske forhold, der gør sig gældende i Fonden Botilbudet Lindholm. Dette være sig i forhold til organisationsstrukturen, men derudover er der også detaljerede beskrivelser af en lang række praktiske forhold såsom botilbuddets fysiske rammer og faciliteter samt indhold og muligheder i hverdagen.

MÅLGRUPPEN FOR PROJEKTBEKRIVELSEN

Målgruppen for nærværende projektbeskrivelse er først og fremmest personer, der på baggrund af enten privat eller erhvervsmæssig interesse ønsker at få (øget) viden om Fonden Botilbudet Lindholm. Som privatpersoner kan det eksempelvis være pårørende til en psykisk lidende, mens det i erhvervsøjemed fx kan være kommunale parter eller virksomhedsledere, der overvejer at indgå i et samarbejde med Fonden Botilbudet Lindholm. Formålet med projektbeskrivelsen er i denne sammenhæng at give en grundig introduktion til og beskrivelse af Fonden Botilbudet Lindholm, herunder især til den måde, hvorpå botilbuddet er organiseret og udfører socialpædagogisk arbejde.

Projektbeskrivelsen udgør samtidig hjørnestenen i det grundlag, som Fonden Botilbudet Lindholm er godkendt på af Socialtilsyn Nord, der har tilsynspligten over for botilbuddet, hvorfor målgruppen for projektbeskrivelsen også udgøres af denne centrale part. Endelig kan man sige, at projektbeskrivelsen også er til os selv – den fungerer som samlende og overbliksskabende beskrivelse til brug for både beboere og medarbejdere på Lindholm.

DEL I

~ • ~

BAGGRUNDENS BETYDNING – PARADIGMET, MÅLGRUPPEN OG MEDARBEJDERNE

I denne første del af projektbeskrivelsen forklares, hvad det betyder, at vores botilbud skal ses som en del af det såkaldte socialpsykiatriske paradigme. Derudover er der en beskrivelse af den målgruppe, som vi tager imod i botilbuddet, og af de medarbejdere, vi har ansat til at varetage den vigtige opgave som omsorgsgivere. For at kunne vurdere kvaliteten af vores botilbud, arbejder vi bl.a. med nogle meget konkrete målsætninger for, hvordan det (som minimum) skal opleves at være henholdsvis beboer og medarbejder i Fonden Botilbudet Lindholm, og disse præsenteres ligeledes i denne første del.

BOTILBUDET SOM DEL AF ET SOCIALPSYKIATRISK PARADIGME

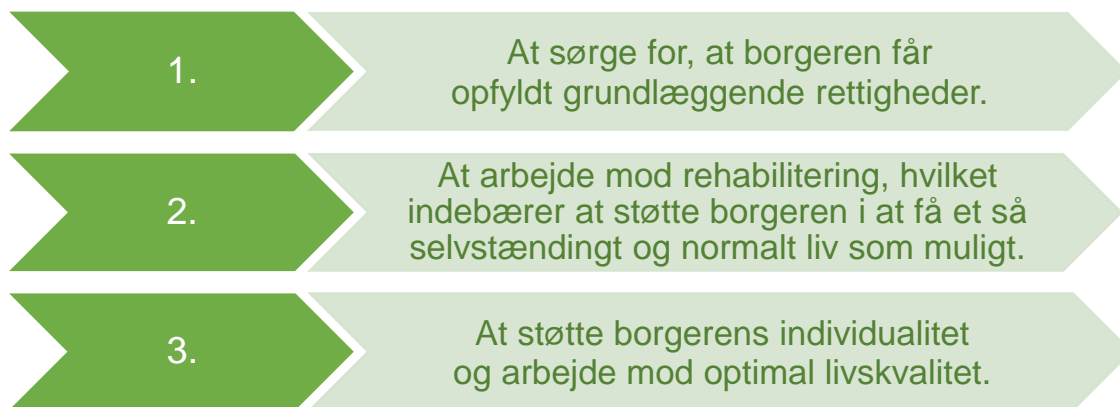
Botilbuddet er grundlæggende funderet inden for det socialpsykiatriske paradigme, hvilket implicerer en forståelse af begrebet som værende den *socialle indsats*, der ydes for at støtte mennesker, der som følge af sindslidelse og/eller sociale problemer ikke kan få opfyldt deres grundlæggende rettigheder, hverken ved egen kraft eller i de såkaldt almindelige sociale tilbud.

Rettighederne kan overordnet forstås som *socialle goder*, og de dækker over både retten til at bestemme over eget liv, retten til egen bolig, til aktiviteter, fritid og interesser, og retten til at komme omkring og at have kontakt med andre. Sociale goder er et helt centralt fænomen i denne sammenhæng, fordi de udgør grundelementerne i et hverdagsliv, og det er et velfungerende hverdagsliv, der giver mennesket en oplevelse af livskvalitet. Fokus på livskvalitet er generelt et centralt element i de sociale indsatser, der ydes i Danmark.

Alvorlig psykisk lidelse og sociale problemer indebærer netop et brud med hverdagslivets faste indhold og rutiner, og opfyldelsen af de grundlæggende sociale rettigheder trues. Det er lige præcis her, at socialpsykiatrien har sin opgave og sin berettigelse; nemlig at iværksætte og gennemføre sociale indsatser, som sigter mod, at mennesker til trods for psykisk lidelse og sociale problemer kan opretholde hverdagslivet i så vid udstrækning som muligt og har en oplevelse af at have en så høj livskvalitet som mulig.

SOCIALPSYKIATRIENS OPGAVER

Det er denne kerneopgave i forhold til hverdagsliv og livskvalitet, som Fonden Botilbudet Lindholm i kraft af sin funktion som botilbud for psykisk lidende og sårbare ønsker at være med til at løfte. Ifølge Socialministeriet kan der generelt inden for socialpsykiatrien identificeres tre overordnede opgaver, som man inden for paradigmet skal løfte, og det er også disse opgaver, der grundlæggende udgør formålet med Fonden Botilbudet Lindholms arbejde:

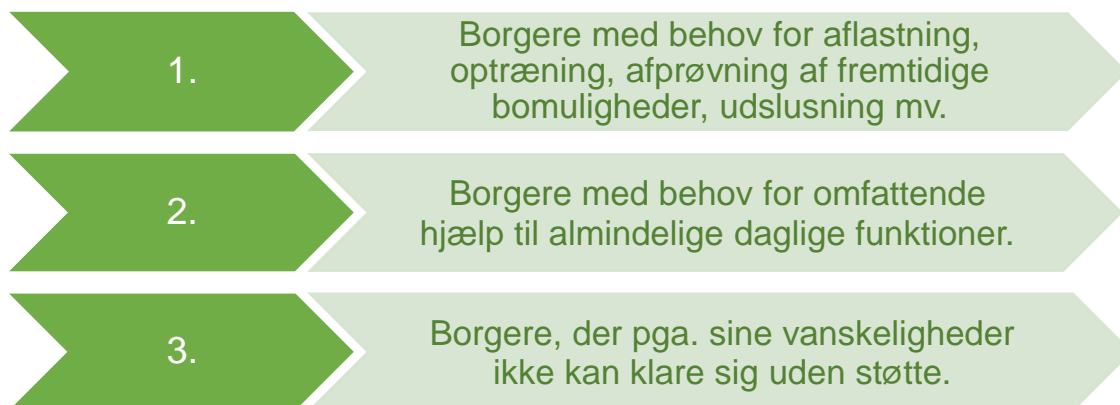

INDKREDSNING AF MÅLGRUPPE

Målgruppen for Fonden Botilbudet Lindholm er helt overordnet mennesker med komplekse problemstillinger af psykisk og/eller social karakter. Aldersmæssigt henvender botilbuddet sig til en målgruppe af voksne borgere fra 18 år og opefter. Botilbuddet råder over 14 pladser, og i det følgende beskrives målgruppen mere indgående ud fra en række væsentlige parametre.

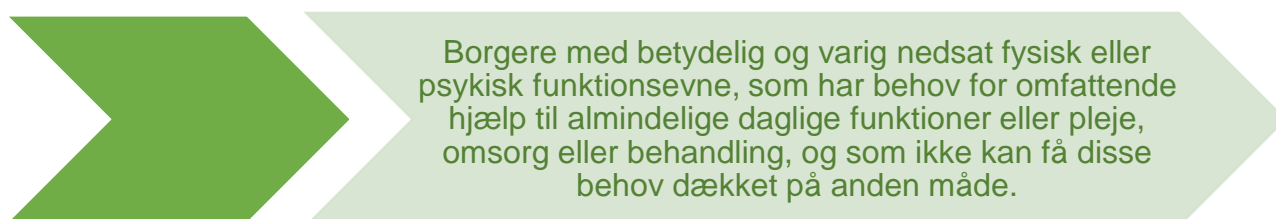
JURIDISK GRUNDLAG

Fonden Botilbudet Lindholm er godkendt til at kunne modtage borgere, der er visiteret efter enten **Serviceovens § 107** eller **Serviceovens § 108**. Førstnævnte, § 107, indebærer tilbud om *midlertidigt ophold* til borgere, som pga. nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for behandling og støtte. I bemærkningerne til loven sondres mellem tre typer af målgrupper for § 107-tilbud:

Ifølge bemærkningerne kan den tredje gruppe dels udgøres af borgere, der har stofmisbrug som hovedproblem, og dels af borgere, der har andre adfærdsmæssige problemer af psykisk eller social karakter (herunder også psykiske lidelser), og det er særligt denne målgruppe, der bliver visiteret til Fonden Botilbudet Lindholm. Hvad angår det tidsmæssige perspektiv, fastslås også i bemærkningerne til loven, at det midlertidige element ikke kan defineres entydigt. Derimod afhænger opholdets varighed af, om opholdets formål er indfriet.

Vurderingen af, om et opholdsformål er opfyldt, kan føre til forskellige forhold. På den ene side kan det være, at borgeren er klar til at komme tilbage til eget hjem, men det kan på den anden side også være den helt modsatte retning, hvor det vurderes, at borgeren bør tilbydes en foranstaltning af *længere varighed*. I så fald kan der blive tale om den anden type ophold, vi også tilbyder i Fonden Botilbudet Lindholm; et tilbud efter § 108. Ved denne paragraf skelnes ikke mellem forskellige typer af målgrupper, idet målgruppen er:

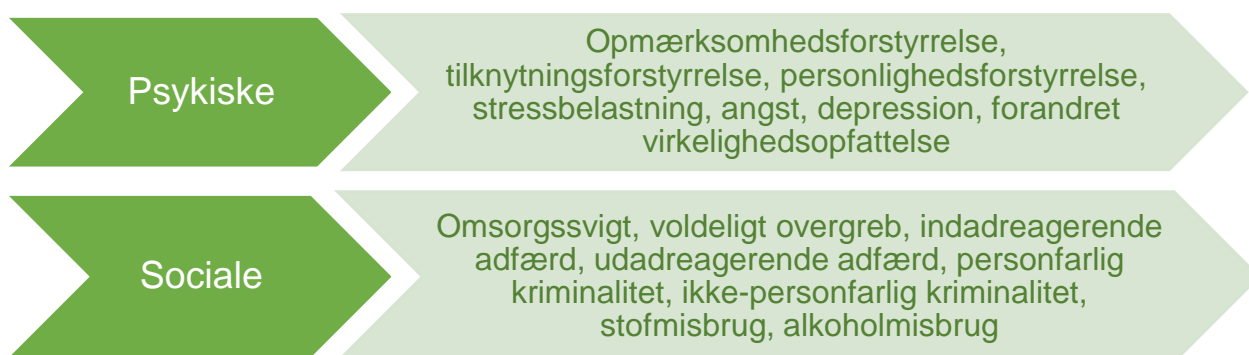

Fonden Botilbudet Lindholm er også aktør inden for retspsykiatrien, og for begge juridiske målgrupper er gældende, at der også kan være tale om borgere, som har en dom til behandling. Disse vil i så fald bo på Lindholm under krav om psykiatrisk behandling og med tilsyn af Kriminalforsorgen. Det vil dog for begge målgrupper altid være gældende, at det er den oprindelige handlekommune, der visiterer til botilbuddet, og det tilsigtes som

udgangspunkt, at beboerne under opholdet bevarer tilknytningen til denne. Alle beboere på Lindholm er frivilligt anbragt, ligesom de også altid har mulighed for at fraflytte tilbuddet.

PSYKOSOCIALE FORHOLD

Som det også er blevet klarlagt i projektbeskrivelsens første del om det faglige grundlag, modtager Fonden Botilbudet Lindholm både borgere med psykiske og sociale problemstillinger samt borgere med begge problemstillinger i kombination (ofte omtalt som dobbeltdiagnosticerede). Mere specifikt er botilbuddet godkendt til at kunne modtage borgere med følgende problemstillinger:

I og med, at der er så mange forskellige både psykiske og sociale problemstillinger, der kan være i spil, kan der ikke tegnes et billede af den typiske beboer på Lindholm. Generelt er det dog, at der ofte er tale om beboere, som har adskillige indlæggelser i behandlingspsykiatrien bag sig, og hvor angsttilstande stort set altid optræder i en eller anden form, ligesom psykosesymptomer generelt er udbredte blandt målgruppen. I forhold til de sociale problemstillinger er det særligt omsorgssvigt, kriminalitet og misbrug, der går igen blandt de borgere, der visiteres til Fonden Botilbudet Lindholm.

MÅLSÆTNINGER FOR MÅLGRUPPEN

Det er helt centralt, at vi i forhold til målgruppens borgere har en overordnet målsætning om at tilbyde et ophold, som er individuelt tilpasset både borgeren og dennes situation. Derfor er det borgerens problemstillinger og behov, der sættes i centrum, og indsatsen rettes specifikt herimod.

Generelt vil det overordnede formål med opholdet være rettet mod en personlighedsudvikling og personlighedsmodning, hvor målet vil være symptomfritagelse, indsigt i og opnåelse af mestringsstrategier til varetagelse af egen situation, så risiko for genindlæggelse og recidiv mindkes. Udgangspunktet er, at alle borgere, der visiteres til at

blive beboere i Fonden Botilbudet Lindholm, vil kunne gennemgå i hvert fald en eller anden form for positiv udvikling undervejs i opholdet, men i visse henseender eller på visse tidspunkter kan et formål om bibeholdelse af eksisterende ressourcer og færdigheder være det mest rimelige mål.

Selv om der arbejdes ud fra et individuelt udgangspunkt, er der dog også nogle målsætninger, som er helt grundlæggende for vores arbejde, og som dermed er fælles for alle, der visiteres til ophold på botilbuddet. Disse målsætninger kan fordeles inden for tre overordnede kategorier:

- **Målsætninger for opholdets formelle form:** Målsætningerne inden for denne kategori handler om de præmisser, som det grundlæggende afsæt for indfrielse af opholdets formål baserer sig på. De lyder:
    - Der tages altid udgangspunkt i den af sagsbehandleren udstedte § 141-handleplan.
    - Der laves på baggrund af § 141-handleplanen delhandleplaner med afgrænsede målsætninger, og disse laves i samarbejde med beboeren i det omfang, det er muligt.
    - Beboeren inddrages i alle tiltag i det omfang, det er muligt, og har i det omfang, beboeren kan påtage sig det, ansvar for sit eget ophold.
    - Beboeren informeres om begrundelser for tiltag og medinddrages i disse.
    - Beboeren tildeles hurtigst muligt efter opholdets start 2-3 kontaktpersoner, som sammen med beboeren har det overordnede ansvar for opholdet. Beboeren har i så vidt omfang som muligt indflydelse på valget af kontaktpersoner.
    - Der afholdes et statusmøde med deltagelse af sagsbehandler og beboer og eventuelle øvrige relevante parter én gang årligt, enten på botilbuddet eller i sagsbehandlers hjemkommune.
    - Forud for statusmødets afholdelse, udfærdiges og fremsendes en fyldestgørende statusrapport på beboeren, som denne er tilbudt gennemgang af og har haft mulighed for at kommentere på.
    - På foranledning udfærdiges og fremsendes til enhver tid kortere statusnotater på beboeren, som denne også har haft mulighed for at kommentere på.
    - Der kan på foranledning til enhver tid afholdes ekstra statusmøder, netværksmøder og lignende.
-

- **Målsætninger for beboerens udvikling under opholdet:** Det helt konkrete, personlige indhold i målsætninger inden for denne kategori vil i sagens natur være individuelt for den enkelte beboer, men vi mener, at der under et ophold på Lindholm bør arbejdes ud fra nogle "minimumsstandarder" for udvikling, da formål om udvikling altid i en eller anden form vil være et element i den fra handlekommunes side udstedte § 141-handleplan. Derfor arbejdes ud fra følgende målsætninger:
    - Beboerens evne til at anskue egne problemstillinger udvikles i så høj grad, som det er muligt.
    - Beboerens forståelse af egen indsats og adfærd udvikles i så høj grad, som det er muligt.
    - Beboerens indgåelse i sociale relationer og beboerens sociale ansvarlighed både over for sig selv og andre fremmes igennem interaktion med både det nære og det fjerne miljø i videst mulige omfang.
    - Beboeren opnår i videst muligt omfang relationer til sig selv forstået som en selvbevidst tilstand, hvori beboeren ikke bare sanser, føler og agerer, men er bevidst om sig selv som subjekt med egne valg- og handlemuligheder (mentaliserings).
    - Beboeren udvikler et større selvværd og en større indsigt i og klarhed over ønsker, mål og drømme for eget liv.

  - **Målsætninger for beboerens oplevelse under og af opholdet:** Beboeren vil altid være centrum for det arbejde, der udføres på botilbuddet. Derfor er det også essentielt, at der arbejdes ud fra eksplicite målsætninger for, hvilken oplevelse beboeren skal have af og undervejs i sit ophold. Disse er således:
    - Beboeren skal føle sig mødt og budt velkommen som det hele og unikke menneske, det er.
    - Beboeren skal føle, at der tages afsæt i egne, specifikke problemstillinger og i egen aktuelle situation, og i forlængelse heraf, at det søges, at problemstillingerne afhjælpes og situationen forbedres på en ønskelig måde.
    - Beboeren må ikke have en følelse af at skulle passe ind i en defineret gruppe og på grund heraf have trang til at skjule vigtige psykosociale problemstillinger for at kunne matche eller tilpasse sig gruppen.
    - Beboeren skal derimod føle sig som del af et fællesskab i både beboer- og medarbejdergruppen og optimalt set have et nært og varmt forhold til mindst ét andet menneske på Lindholm.
-

- Beboeren skal føle, at dennes pårørende er velkomne, og støttes i, at disse inddrages aktivt i det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt.
- Beboeren skal grundlæggende føle sig respekteret, anerkendt, støttet, villet og passet på af medarbejderne.
- Beboeren skal opleve at kunne have en grundstemning af glæde ved livet, og føle, at der kontinuerligt arbejdes hen imod opnåelse af øget livskvalitet i beboerens egen forståelse heraf.

ARBEJDET SOM SOCIALARBEJDER

Generelt og dermed også i Fonden Botilbudet Lindholm må de overordnede krav og målsætninger i forhold til socialpsykiatriens opgaver nødvendigvis afspejles i de krav, der stilles til dens medarbejdere. Disse mennesker har et meget stort ansvar – både i forhold til de pædagogiske (og naturligvis også kollegiale) relationer, de indgår i, og i forhold til det arbejde, de udfører med og for mennesker, der befinder sig i sårbare og udsatte positioner.

Socialpsykiatriske og -pædagogiske medarbejdere må i vores optik kunne forholde sig til de mange *spændingsfelter*, der er en del af arbejdet, og de må kunne håndtere og mestre den kontinuerlige *balancering*, som arbejdet helt evident fordrer. Et basalt eksempel herpå er balancen mellem det personlige og det professionelle, hvor det er essentielt, at medarbejderne både formår at stille sig selv til rådighed som et autentisk medmenneske i et ligeværdigt forhold, men samtidig også evner at udøve deres faglige kompetencer og fastholde den faglighed, som netop er betingelsen for, at beboeren kan skabe sit eget erfaringsgrundlag. Grundlæggende skal medarbejderne i Fonden Botilbudet Lindholm derfor mestre, at arbejdet befinder sig i spændingsfeltet mellem det planlagte og det spontane, mellem intuition og pædagogik og mellem faglighed og personlighed.

PROFESSIONEL IDENTITET

Enhver profession kan siges at have sin egen identitet – og således også professionen som socialarbejder. En professionel identitet er, foruden den enkelte medarbejders individuelle uddannelsesmæssige bidrag, præget af professionsområdet i sin helhed samt det specifikke arbejdssted. Overordnet kan man sige, at der særligt er to elementer, ud fra hvilke den professionelle identitet indkredses:

Model 1. Elementer i professionel identitet

Når den professionelle identitet defineres ud fra de **opgaver** og **roller**, som professionen indebærer, må disse naturligvis uddybes. Da der som nævnt er tre overordnede opgaver inden for det socialpsykiatriske paradigme, må der nødvendigvis tages udgangspunktet i disse i den professionelle identitet, der hører under paradigmet. Således bliver den socialpsykiatriske/socialpædagogiske medarbejders overordnede opgaver:

1. At sikre de grundlæggende sociale rettigheder
2. At rehabiliterer
3. At arbejde mod størst mulig livskvalitet

Ud over disse tre centrale opgaver, defineres den professionelle identitet som nævnt også af de roller, en given identitet indebærer. Som socialarbejder er det overordnet fire forskellige typer roller, man skal varetage:

1. Rollen som socialt netværk
2. Rollen som behandler
3. Rollen som konsulent
4. Rollen som professionel samværspartner

I forhold til førstnævnte kan man sige, at det at udfylde en rolle som socialt netværk indebærer, at en medarbejder skal tilvejebringe emotionel og praktisk støtte i den grad, som beboeren har behov for, og inden for de rammer, som relationen eksisterer under. At medarbejderen også som en del af den professionelle identitet har en rolle som behandler skal ikke forveksles med at udfylde en terapeutisk rolle. Dog er samtaler en væsentlig del af relationsbehandling, men forskellen består primært i, at samtalen i relationen mellem medarbejder og beboer søges at udvikle sig til at være dialogbaseret, da medarbejderen i en dialog godt kan være katalysator for social og personlig udvikling og forandring uden samtidig at gå ind i en rolle som terapeut. Konsulentperspektivet på medarbejderens rolle indebærer det fokus, som medarbejderen må have mod proces og samarbejde. Den sidstnævnte rolle refererer til, at essensen i relationen mellem medarbejder og beboer først og fremmest er samvær, og hvor medarbejderen har ansvaret for, at dette samvær udføres professionelt.

MÅLSÆTNINGER FOR MEDARBEJDERE

Overordnet kan man altså sige, at arbejdet som socialarbejder udføres med en høj grad af kvalitet, når rollerne inden for den professionelle identitet påtages, og opgaverne løses. For at ekspliciterer, hvad der karakteriserer **den gode socialpsykiatriske/socialpædagogiske medarbejder** for os, arbejder vi ud fra en række konkrete målsætninger for medarbejdere. Karakteristik af den gode medarbejder kan variere alt efter, hvilket perspektiv det ses ud fra, og vi sonderer her mellem et beboerperspektiv og et medarbejderperspektiv, hvor udgangspunktet er henholdsvis, hvordan den gode medarbejder skal *agere*, og hvordan den gode medarbejder skal *være*. Målsætningerne er inddelt ud fra disse to perspektiver:

- **Beboerperspektiv:** I et beboerperspektiv på den gode medarbejder er dette et menneske, der skal:
  - lytte til, hvad beboeren siger, og kontrollere, om man har forstået det rigtigt.
  - udøve omsorg – ikke forsorg.
  - hvile i sig selv, være tryghedsskabende, tålmodig og tolerant.
  - kunne mærke, når man må tage ansvar, og når man skal give det tilbage igen.
  - tage ansvaret for den pædagogiske relation, men ikke overtage indholdet.
  - flytte grænser, men ikke overskride dem.
  - have vilje til kontakt – og investere noget af sig selv og være personlig i den.
  - kunne tale om det, der er vigtigt for beboeren.

- have faglig viden og indsigt i psykiske lidelser og sociale problemer.
  - formå ikke at blive en ven, men en del af et netværk.
  - kunne åbne kontakten til andre netværk og inddrage andre frem for at skabe en lukket relation.
- **Medarbejderperspektiv:** I medarbejderens eget perspektiv på sig selv som den gode medarbejder må denne være et menneske, der skal:
    - kunne tage udgangspunkt i beboerens behov, hvilket kræver tid til refleksion, supervision og øvelse i at lytte aktivt og fordomsfrit.
    - være klar til at erkende fejl, være i tvivl, ændre mening og perspektiv og ikke afholde sig fra at spørge beboeren til råds.
    - have viden om psykiske lidelser og sociale problemer, men samtidig også formå at anerkende mennesker, der oplever disse problemstillinger, som almindelige medmennesker med samme den ret til og behov for demokratisk indflydelse.
    - have indsigt nok til at kunne håndtere projektioner.
    - være livsdygtig og kompetent, have en robust og rummelig personlighed og en høj grad af selvbevidsthed.

Som dette afsnit har vist, stilles der store og forskelligartede krav til de socialpsykiatriske/socialpædagogiske medarbejderes færdigheder. Kravene falder inden for forskellige kategorier: Der er både krav, som knytter sig til medarbejdernes personlighed og personlige egnethed, krav til medarbejdernes omsorgsetik og endelig også krav til medarbejdernes viden om den teori og de metoder, som er relevante for den socialpsykiatriske praksis.

DEL II

FRA TEORI TIL PRAKSIS – DET FAGLIGE GRUNDLAG

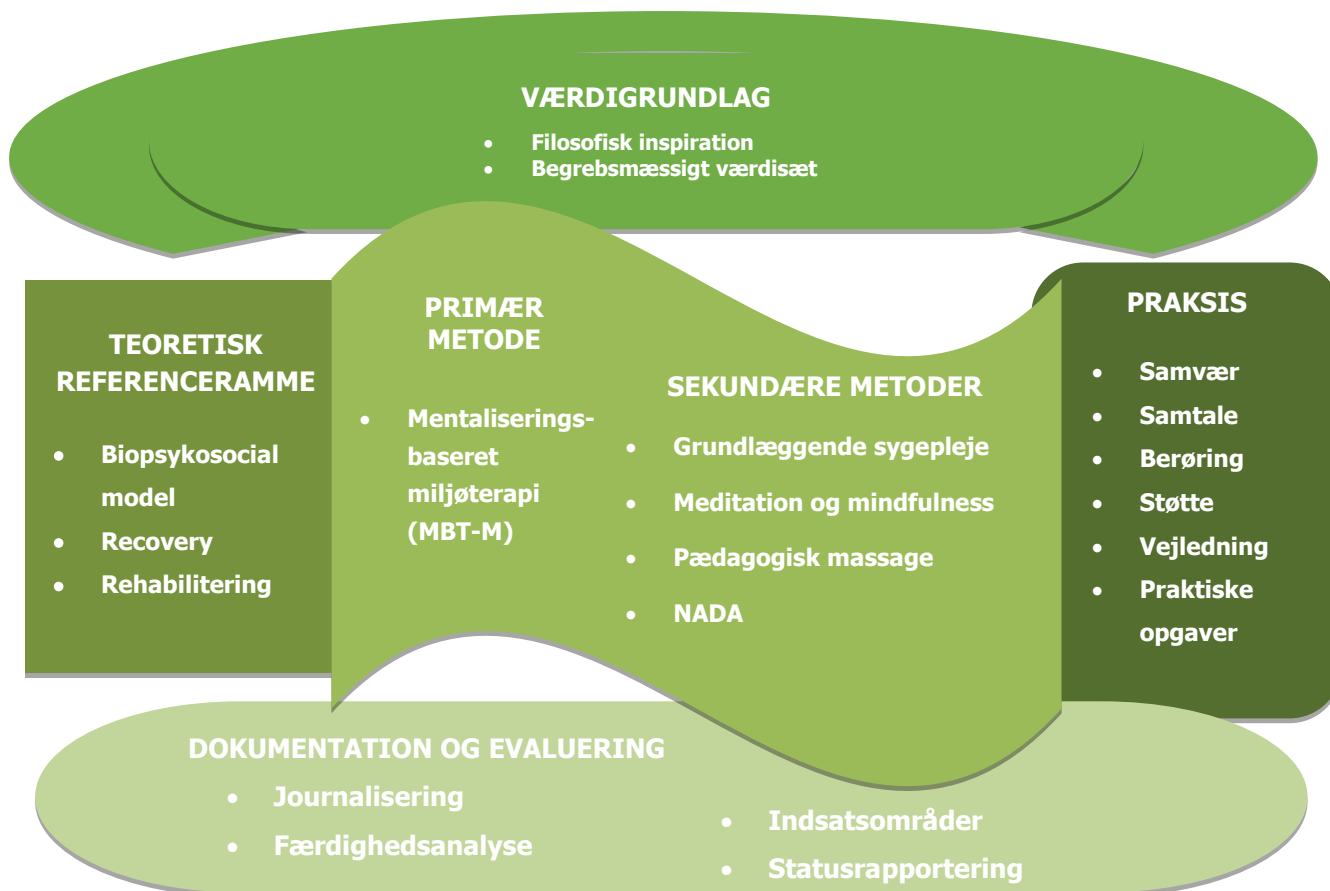
Først beskrives og illustreres det i denne anden del, hvilke elementer det faglige grundlag udgøres af, samt hvordan disse er forbundet med hinanden. Derudover beskrives botilbuddets værdigrundlag, og den teoretiske referenceramme indkredses. Disse fundamentale elementer danner baggrund for, hvordan vi arbejder metodisk, og hvilke værktøjer vi anvender i det socialpædagogiske arbejde, som det følgende afsnit omhandler. Endelig er det også en central del af det faglige grundlag, hvordan og med hvilke formål vi i botilbuddet arbejder med dokumentation og evaluering.

SAMSPIL MELLEM GRUNDLAGETS ELEMENTER

Modellen på næste side illustrerer, hvordan det faglige grundlag for Fonden Botilbudet Lindholm grundlæggende består af fem kerneelementer. Øverst er det element, som så at sige favner de fire andre elementer; nemlig værdigrundlaget og menneskesynet, der kan ses som en grundlæggende strøm, der flyder i alt, og derfor altid vil have en eller anden form for indvirkning på vores følelser, tanker og adfærd.

Derudover baserer grundlaget sig også på en teoretisk referenceramme, som er kendetegnet ved at være eklektisk i sin teoretiske indkredsning og begrebsforståelse af socialpsykiatri, psykisk lidelse og sociale problemer som fænomener. På den anden side er der det helt konkrete i form af den praksis, der hver dag kontekstuel udspiller sig og antager forskellige former bestående af et varierende antal af de oplyste indholdsdele – og med kontekstuel menes her, at delene altid vil være til stede, men i varierende omfang alt afhængig af, hvad en given kontekst fordrer og muliggør.

Det midterste element er de metoder og værktøjer, der gøres brug af i botilbuddet. Placeringen af disse i modellen illustrerer, hvordan det netop er metoderne, der så at sige skaber bevægelsen fra den teoretiske referenceramme og over i den praksis, der hver dag udspiller sig. Nederst er så dokumentation, der indebærer analyse og evaluering af alt det, der foregår i Fonden Botilbudet Lindholm – både det levede liv blandt beboerne, arbejdet blandt personalet og relationen herimellem. Det bliver dermed samlet set et fagligt grundlag, hvor der er bevidsthed om, og hvor der kontinuerligt aktivt arbejdes med og reflekteres over de fem grundlæggende elementer, som det dynamisk baserer sig på.

Model 2. Det faglige grundlags elementer og deres samspil

VÆRDIGRUNDLAG

Menneskesyn og værdier er tæt forbundne fænomener. Et menneskesyn udtrykker grundlæggende en opfattelse af, hvad det vil sige at være menneske, og en sådan opfattelse vil altid i sin form være værdipræget. Derfor kan man sige, at der kan optegnes konturerne af et menneskesyn ved at se på de værdier, der hersker. De to ting tilsammen er det, der udgør Fonden Botilbudet Lindholms værdigrundlag, som præsenteres i dette afsnit.

FILOSOFISK INSPIRATION

Det er overordnet tre filosofiske og ideologiske retninger, der skaber fundamentet i vores værdigrundlag. Netop fordi syn og værdier som begreber er flydende og dynamiske størrelser, kan man ikke betragte de tre retninger og det, vi lader os inspirere af i dem,

---

som fuldstændig udtømmende for, hvad vores værdigrundlag omfatter. Men de pointer inden for hver af de tre retninger, som vi præsenterer her, er klart at betragte som kerneessensen i værdigrundlaget:

- **Det humanistiske aspekt:** Det indebærer et syn på hvert menneske som værende et unikt, kreativt subjekt med egen fri vilje og medfølgende ansvar. Mennesket er værdifuldt i sig selv, og mennesker er lige meget værd, og derfor er respekt for individet, dets egenart og dets mulighed for at realisere sit potentiale også centrale punkter inden for dette menneskesyn.
    - Når vi som botilbud er præget af et humanistisk menneskesyn, betyder det således også, at vi ser psykisk lidende og sårbare mennesker som værende præcis lige meget værd som alle andre mennesker – og som værende mennesker, der, også på lige fod med alle andre mennesker, har ret til at opleve at blive respekteret og anerkendt som et værdigt menneske med almenmenneskelige rettigheder, behov og ønsker.

  - **Det socialkonstruktionistiske aspekt:** Dette bidrager med et syn på virkeligheden som grundlæggende værende en konstruktion, hvilket indebærer, at der ikke kan siges kun at være én rigtig måde at opleve og observere verden på. Det indebærer også, at virkeligheden er relativ, og den skabes og genskabes hele tiden både intrapersonelt og interpersonelt. Ydermere er virkeligheden i en socialkonstruktionistisk forståelse kontekstuel, hvorfor mennesker vil opleve og observere verden på en måde, der både er præget af egne perspektiver, af deres kontekst og af de systemer, de er del af.
    - At vores værdigrundlag er præget af et socialkonstruktionistisk aspekt betyder bl.a., at selve den psykiske eller sociale problemstilling i sig selv ses som en social konstruktion. Det betyder ikke, at den ikke er virkelig, men det betyder, at når et menneske diagnosticeres med en psykisk lidelse eller har sociale problemer, kan det ikke kun forstås på én måde. Hvordan det enkelte menneske, dets nære relationer og omgivelser samt samfundet som sådan opfatter og agerer i forhold til det, vil altid spille ind og give forskellige betydninger.

  - **Det holistiske aspekt:** Et holistisk eller helhedsorienteret menneskesyn betyder grundlæggende, at mennesket ses som mere end blot summen af sine enkelte dele. Det indebærer, at fænomener – og dermed også mennesker – aldrig kan forstås ud fra ét enkelt aspekt alene. Snarere må der idealistisk set medtages så mange aspekter som muligt i en forståelse.
    - Modsætningen til et holistisk syn er et reduktionistisk perspektiv. Et reduktionistisk perspektiv på psykisk lidelse kunne eksempelvis være at betragte lidelsen som et resultat af neurokemiske ændringer i hjernen. I et holistisk syn,
-

som vi altid arbejder ud fra på Lindholm, vil psykisk lidelse aldrig kunne betragtes som dette alene. Psykisk lidelse *kan* være et resultat af neurokemiske ændringer i hjernen, men der vil altid være andre faktorer (som fx traumer, kriser, omsorgssvigt, genetik, psykosociale forhold mv.), som også vil spille ind. I en holistisk opfattelse er den psykiske lidelse under alle omstændigheder også at betragte som en biting, da mennesket altid vil være meget mere og andet end sin givne psykiatriske diagnose.

BEGREBSMÆSSIGT VÆRDISÆT

Udover dette mere filosofiske element i vores værdigrundlag består det også af et konkret værdisæt. Botilbuddets ledere og medarbejdere har i samarbejde udviklet værdisættet, der består af fem overordnede kerneværdier:

Model 3. Værdisæt

- **Respekt** – som er:
  - at tage hinanden alvorligt på en ligeværdig, medmenneskelig måde og at acceptere det enkelte menneskes ret til at udvikle sig selvstændigt.
- **Faglighed** – som er:
  - arbejde professionelt og udviklende med det, man hver især har med i sin bagage.
  - en forudsætning for at opnå kvalificerede resultater og dokumentere og videregive relevante oplysninger til diverse samarbejdspartnere.

- **Åbenhed** – som er:
  - at turde sige til og fra.
  - at inddrage humor i det daglige arbejde og være imødekommende, lyttende, nærværende og opmærksom.
  - forudsætningen for respekt og tillid.

- **Ansvarlighed** – som er:
  - at løse de opgaver, som vi har.
  - at stå ved det, vi siger og gør.

- **Fleksibilitet** – som er:
  - at kunne udøve skøn og improvisere samt at kunne løse opgaver på forskellige tider og steder, med forskellige roller og på forskellig vis. Vi står til rådighed for hinanden.
  - at være rummelig og generøs og have et nuanceret syn på tilværelsen og de mennesker, vi omgås. Det være sig både ledere, medarbejdere, beboere, pårørende samt tværfaglige samarbejdspartnere.
  - at sætte beboernes individuelle behov og ønsker i fokus og imødekomme dem, når det er fagligt forsvarligt.

At vi på botilbuddet arbejder ud fra et helhedsorienteret udgangspunkt, kommer netop også til udtryk i, at både vores teoretiske fundering og metodiske tilgang trækker på en række forskellige teorier, metoder og værktøjer, som vi skal se nærmere på nu. For når mennesker grundlæggende anerkendes som forskellige og egenartede individer, og når psykisk lidelse og sociale problemer forstås som konstruktionistiske fænomener, så indebærer det nødvendigvis også, at der ikke kun kan være én behandling eller tilgang, som vil passe lige godt til alle de forskellige mennesker, der bor i botilbuddet.

TEORETISK REFERENCERAMME

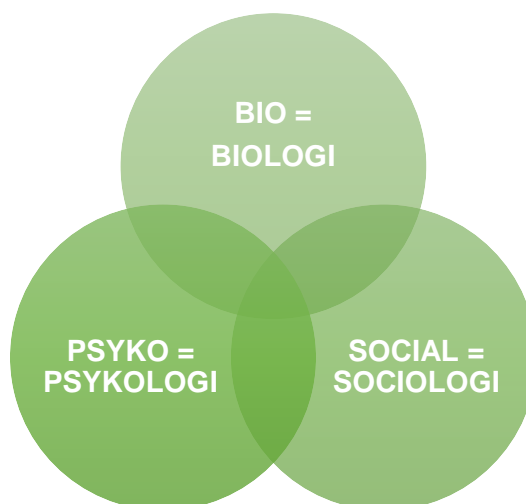
I afsnittet om vores værdigrundlag ligger det primære fokus på menneskesynet og værdier knyttet hertil, og der var eksempler på, hvordan det menneskesyn afspejles i botilbuddets syn på psykisk lidelse og sociale problemer. I dette afsnit om vores teoretiske

---

referenceramme går vi lidt dybere ned i den forståelse af psykisk lidelse og sociale problemer, som ligger til grund for botilbuddets socialpædagogiske arbejde.

BIOPSYKOSOCIAL MODEL

Vi arbejder grundlæggende ud fra en forståelsesramme af psykisk lidelse og sociale problemer, som baserer sig på en såkaldt **biopsykosocial model**. Helt i tråd med den holistiske opfattelse er essensen i en sådan forståelse, at fænomenerne ikke kan betragtes som kun et resultat af én bestemt, afgrænset årsagsfaktor. Derimod kan psykisk lidelse og sociale problemer i en sådan dialektisk forståelse betragtes som tilstande, der er dynamiske, og hvis indhold består af en række forskellige, relative og kontekstafhængige faktorer. Disse faktorer vil ydermere variere fra individ til individ og over tid.

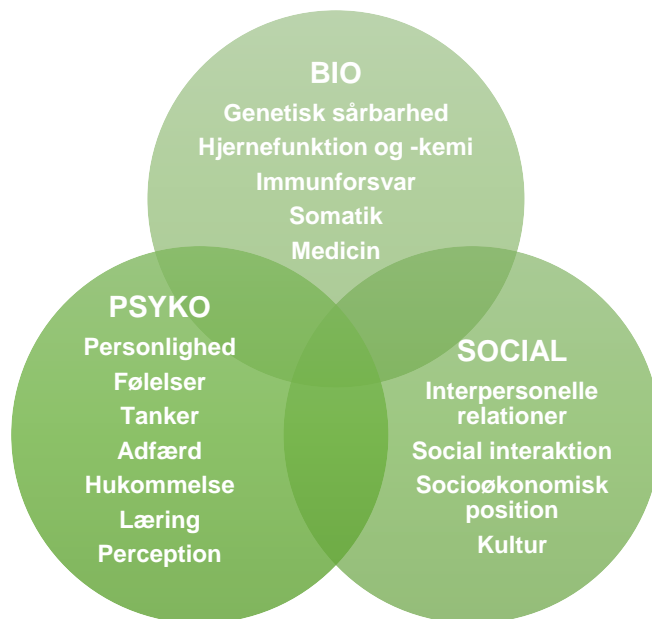

Model 4. Biopsykosocial model i overordnet form

Som modellens navn også indikerer, er det tre overordnede elementer, der er centrale i forhold til forståelse og håndtering af psykisk lidelse og sociale problemer. Elementerne omhandler følgende:

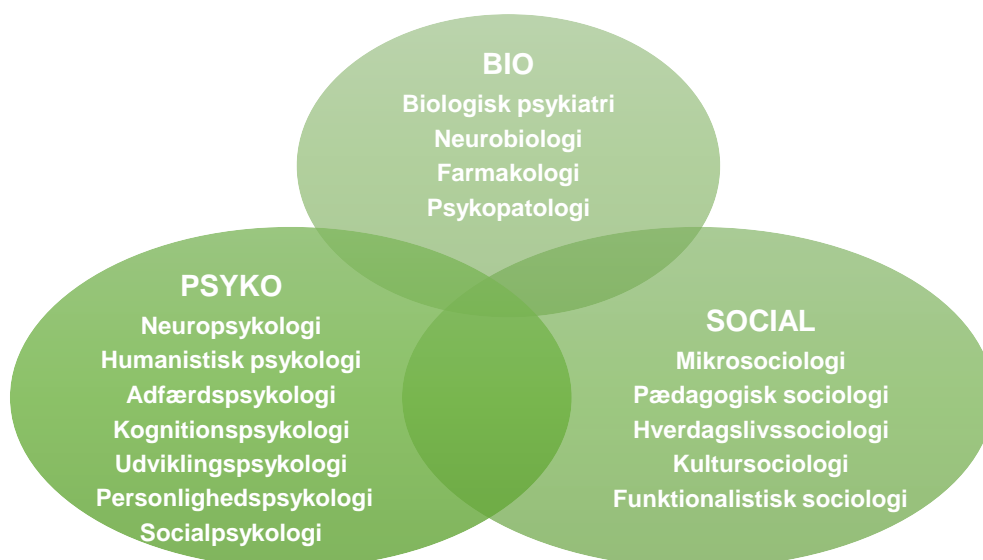
- **Det biologiske element:** Den del, der omhandler kropslige og fysiologiske faktorer.
- **Det psykologiske element:** Den del, der har at gøre med et individs indre og mentale tilstand.
- **Det sociologiske element:** Den del, der knytter sig til de kontekster, et individ indgår i, på såvel mellem menneskeligt som samfundsmæssigt niveau.

I modellen nedenfor er det udspecificeret, hvilke delelementer, inden for hver af de tre overordnede elementer, der på den ene eller anden vis spiller en rolle i forhold til udvikling, håndtering og behandling af psykisk lidelse og sociale problemer.

Model 5. Biopsykosocial model med delelementer

Som det fremgår, er der mange delelementer under hvert af de overordnede elementer. Det betyder også, at der i arbejdet på botilbuddet trækkes på en lang række forskellige teoriapparater i de henseender og i det omfang, det bidrager med forståelse og nytteværdi. En gennemgang af teorierne vil være for omfattende at medtage i en sådan projektbeskrivelse, men modellen nedenfor skitserer, hvilke forskellige teoretiske retninger vi primært henter inspiration fra:

Model 6. Biopsykosocial model med teoretiske retninger

Det, som en sådan teoretisk forståelsesramme bidrager med i forhold til botilbuddets arbejde, er først og fremmest en begrebsliggørelse og forståelse af psykisk lidelse og sociale problemer som værende særdeles komplekse fænomener. Både i relation til, hvordan psykiske lidelser og sociale problemer opstår og udvikler sig, og hvordan de håndteres og behandles, er der et væld af faktorer i spil – som ydermere spiller sammen på et væld af måder. Det vil sige, at vi ser psykisk sundhed og velbefindende som værende betinget af, at der opretholdes en dynamisk ligevægt mellem kemiske, fysiske, psykologiske og sociale faktorer.

Bevidstheden om denne kompleksitet og sammensathed i psykisk lidelse og sociale problemer er i sig selv væsentlig for det arbejde, vi udfører. Den betyder nemlig, at vi arbejder målrettet med at minimere omfanget af "blinde vinkler" i forståelsen af, hvad givne forhold har som årsag(er) og fordrer af håndtering for den enkelte beboer. Og helt centralt betyder det også, at vi møder den enkelte beboer meget åbent og med bevidsthed om egen forforståelse – både helt grundlæggende og i de mange forskellige hverdagslivsformationer.

RECOVERY

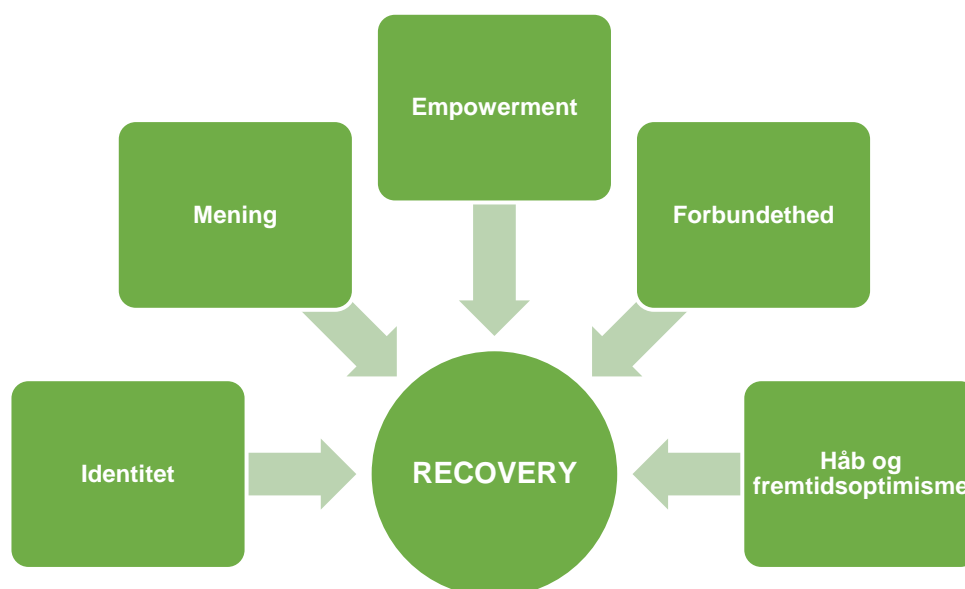
En anden central del, som vi trækker på i vores teoretiske referenceramme, er den såkaldte **recoveryfilosofi** og tankerne om psykosocial rehabilitering. Essensen i en recoveryorienteret optik på psykisk lidelse og sociale problemer er, at lidelsen ikke ses som en kronisk tilstand, men som en tilstand, et individ har mulighed for at komme sig helt eller delvist over. Recovery skal opfattes som et processuelt fænomen, og udgangspunktet er et individorienteret fokus. Det er dog samtidig væsentligt at have in mente, at processen formodentlig aldrig vil være lineær fremadskridende, men derimod både rumme fremgang og tilbageskridt. Overordnet skelnes der mellem tre forskellige måder at forstå recoverybegrebet på:

- **Recovery som personlig proces:** I dette perspektiv er der fokus på, at recovery er en dybt personlig og unik forandringsproces, der indbefatter forandringer i et individs holdninger, værdier og mål, færdigheder og/eller roller. Recovery ses som en måde at leve et selvdefineret tilfredsstillende og meningsfuldt liv på, der er præget af håb og aktiv medvirken – selv med de begrænsninger, der er forårsaget af psykisk lidelse og sociale problemer.
- **Recovery som social proces:** I denne forståelse tages der afsæt i en overbevisning om, at der er en tæt sammenhæng mellem recovery og de sociale, materielle og samfundsmæssige muligheder og begrænsninger, der er i det enkelte individs liv. Det implicerer et fokus på de sociale faktorer, der knytter sig til recovery, som fx kan siges at være stigmatisering, sociale relationer, deltagelses- og støttemuligheder.

- **Recovery som resultat:** I denne tilgang til recovery er der et eksplicit fokus på måling af recovery. Målingerne foretages på baggrund af opstillede, observerbare måleindikatorer inden for udvalgte dele af recoverybegrebet. Eksempelvis kan en kategori som 'klinisk recovery' måles via indikatorerne symptomer, medicinforbrug og indlæggelsesmønstre, mens en anden kategori som 'social recovery' kan måles på indikatorer for socialt funktionsniveau som fx arbejde og netværksdeltagelse.

Implicit i disse forståelser af begrebet recovery ligger et værdisæt, som i meget vidt omfang er i tråd med det værdigrundlag, vi arbejder ud fra i Fonden Botilbudet Lindholm. Det drejer sig især om værdier, der udmøntes i en prioritering af individorientering, individinvolvering, selvbestemmelse og brugerstyring – med andre ord en brugercentreret filosofi, hvilket også er et centralt udgangspunkt for botilbuddets arbejde.

Selv om recovery er et individualistisk orienteret perspektiv, der bl.a. implicerer, at individet tillægges handlekraft, skal det ikke misforstås i retning af, at en recoveryproces er individets ansvar alene. Ligeledes bør recovery heller ikke ses som kun værende et resultat af professionelle indsatser. Snarere er det en proces, hvor både det enkelte individ selv og omgivelserne spiller en fundamental rolle. Hvordan, et individ bedst kommer sig, vil være forskelligt, men det må som minimum indebære både en personlig indsats og en social proces, hvor individets livsmuligheder og væren i verden undergår en forandring. Vi læner os op ad erfaringer inden for recoveryarbejde, som peger på, at der særligt er fem faktorer, som skaber en afgørende, positiv forskel i en recoveryproces:

Model 7. Faktorer i en recoveryproces

Det er først og fremmest afgørende i et individs recoveryproces, at individet oplever at have mulighed for at kunne overvinde stigmatisering og i forlængelse heraf (gen)opbygge en positiv identitet. Ligeledes kan individet også bedre komme sig over psykisk lidelse og sociale problemer, hvis det har en oplevelse af, at der er en mening med livet (og evt. også med de vanskeligheder, der har været forbundet med den psykiske lidelse). Hvad, der er meningssskabende, er selvsagt en subjektiv vurdering, men ofte vil det nok i et eller andet omfang hænge sammen med den tredje faktor i modellen; empowerment. Empowerment indebærer nemlig i denne sammenhæng at genvinde magten over eget liv og finde styrken til at handle, og herunder at få handlemuligheder og kompetencer, der kan understøtte en positiv forandring. Herudover er det også en vigtig faktor i en recoveryproces, at individet oplever forbundethed i betydningen at opleve gensidige sociale relationer, at have en følelse af at høre til i sociale fællesskaber og at få social støtte af såvel ligesindede som professionelle. Og endelig er det også centralt, at disse sociale relationer kan bidrage til, at individet har håb og drømme for fremtiden – udover at individet også selv må have en tro på muligheden for at komme sig, være motiveret og kunne se mulighederne for forandring.

Som en sidste ting i forståelsen af recoverybegrebet er det også væsentligt at pointere, at recovery, udover at den defineres subjektivt, også er en relativ størrelse. Dette indfanges bl.a. i en overordnet sondring mellem to "grader" af recovery:

- **Fuldstændig recovery:** Den fuldstændige recovery indebærer, at individet ikke længere oplever symptomer på den psykiske lidelse, og at funktionsniveauet er det samme som før, den psykiske lidelse indtraf. Derudover er en fuldstændig recovery også betinget af, at bedringen er stabil over længere tid, samt at den er uafhængig af psykiatrisk behandling.
- **Social recovery:** Ved en social recovery kan individet stadig godt opleve kliniske symptomer på den psykiske lidelse, men det centrale er, at disse ikke forhindrer individet i at indgå i og have et socialt liv i form af fx relationer, netværk, aktiviteter og beskæftigelse.

Denne sondring anvendes primært inden for den tidligere omtalte resultatorienterede forståelse af recoverybegrebet, og selv om det primært er den personlige og sociale recoveryforståelse, vi tager afsæt i, er den alligevel medtaget her i det faglige grundlag. Dette skyldes, at vi finder det vigtigt at påpege, at selv om det for de mennesker, vi oftest arbejder med på Lindholm, vil være usandsynligt – om end ikke umuligt – at opnå en fuldstændig recovery, så er der for os gode og meningsfulde takter i grundlæggende at forstå og arbejde ud fra en overbevisning om, at psykisk lidelse og sociale problemer ikke er statiske tilstande, men situationer, som kan udfolde sig i en dynamisk proces, der kan indebære positive bedringer for det enkelte menneske.

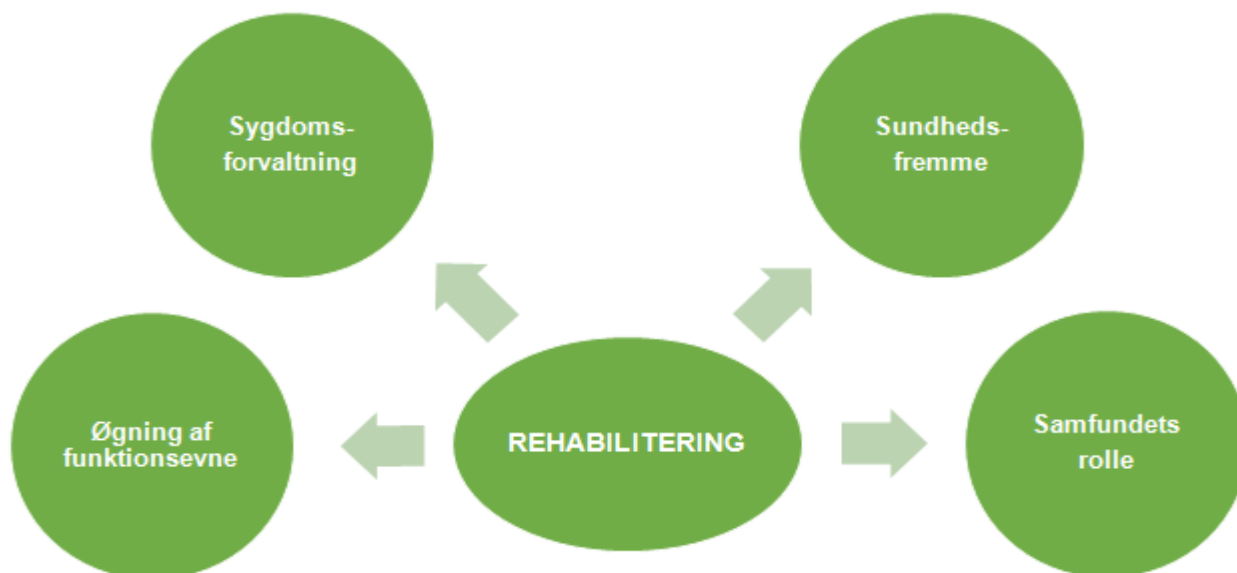

REHABILITERING

Recovery og rehabilitering og to nært beslægtede fænomener. De er begge processuelle, individorienterede og relativistiske i deres udgangspunkt, men der, hvor de adskiller sig væsentligt fra hinanden, er synsvinklen, der anlægges på bedringsprocessen. Hvor en recoverytilgang betragter processen ud fra individets synsvinkel, handler rehabilitering mere om den professionelle synsvinkel.

En anden måde at beskrive forskellen mellem de to begreber på er, at recovery kan betegnes som en *oplevelse*, mens rehabilitering snarere er en *strategi* (for en indsats). Heraf kan også udledes, at relationen mellem de to begreber er, at recovery "ligger over" rehabilitering forstået på den måde, at rehabiliteringsstrategien er et *middel* til at opnå recovery som *mål* – og der vil derfor typisk være tale om en **recoveryorienteret rehabiliteringsindsats**. De to begreber spiller altså sammen og er ikke modsætningsfyldte, ligesom udgangspunktet i begge tilgange er individets egne ønsker, mål, beslutninger og ressourcer.

Et centralt karakteristikum ved rehabilitering er, at det baserer sig på et holistisk fundament og derfor i sin udmøntning må være tværsektoriel og tværfaglig. Forskellige faggrupper inden for forskellige sektorer vil skulle yde hver deres bidrag i en rehabiliteringsindsats, og her er det afgørende, at hver enkelt faggruppe netop ser deres specifikke indsats som en del af et sammenhængende hele. Modellen nedenfor illustrerer, hvilke forskellige elementer der er fokus på i en rehabiliteringsindsats:

Model 8. Elementer i en rehabiliteringsindsats

De tre første fokuspunkter er nært knyttet til individet og omhandler fx medicinsk behandling, træning og støtte i daglige aktiviteter, vejledning, undervisning og terapeutisk behandling, mens det fjerde fokuspunkt er den del af rehabilitering, der involverer samfundsniveauet og handler om afstigmatisering, øget inklusion og forandring af omgivelserne.

Når vi arbejder på denne måde, hvor vi udfører en væsentlig del af en recoveryorienteret rehabiliteringsindsats, fordrer det et arbejde, hvor der inddrages og anvendes forskellige metoder, der er tilpasset den enkelte beboer, og som denne vurderes at kunne profitere af – og det er disse, der skal ses nærmere på i det faglige grundlags næste afsnit.

METODER TIL ARBEJDET I PRAKSIS

Det socialfaglige arbejde, der udføres i botilbuddet må, for at være fagligt i overensstemmelse med opgaverne, være metodisk. Metode kan i denne sammenhæng defineres som en *planmæssig fremgangsmåde* eller en *systematisk procedure*, og i tråd med modellen for det faglige grundlag kan man sige, at metoder er det, der forbinder teori og praksis.

Når den teoretiske referenceramme er eklektisk, og der arbejdes ud fra en biopsykosocial model, må der nødvendigvis også arbejdes med en vis form for *metodepluralisme* – hvilket både indebærer, at der er tale om flere forskellige metoder, samt at disse udover at være overordnede metoder også kan være mere konkrete værktøjer. I faglitteraturen på området skelnes der ikke entydigt mellem disse forskellige begreber, og der findes ikke én konkret og udtømmende definition af metoder i socialt arbejde. Derfor er det essentielt, at vi redegør for, hvordan vi i Fonden Botilbudet Lindholm forstår og arbejder med metoder som en kerneessens i det socialfaglige arbejde, vi udfører.

Vi deler vores brug af metoder op i to overordnede typer; **primære metoder og sekundære metoder**. Det betyder, at vores metodiske praksis først og fremmest er funderet i primærmetoderne, der også er brede og mere helhedsorienterede metodekoncepter. Og når de udgør fundamentet i vores sociale arbejde, er det selvfølgelig også metoder, som alle medarbejdere i botilbuddet har indgående kendskab til og hver dag former deres praksis i lyset af. Derudover har vi så de sekundære metoder, og disse er i højere grad mere konkrete metoder. Generelt kan de mere præcist betegnes som værktøjer eller redskaber, og nogle af dem kræver helt specifikke teknikker eller færdigheder at udføre. Derfor vil det typisk også være sådan med de sekundære metoder, at det er udvalgte medarbejdere, der kan udføre dem, om end alle har kendskab til dem og viden om deres anvendelsesformål.

I dette afsnit af projektbeskrivelsens anden del præsenteres således nogle primære og sekundære metoder, som bygger på eller har sammenhæng med både vores værdigrundlag og den teoretiske referenceramme. Uanset om der er tale om primære eller sekundære metoder, er det dog væsentligt at have in mente, at alle metoder og behandlingsformer anvendes med det hovedformål at bedre den enkelte beboers situation og livskvalitet, ligesom de også alle udfoldes i interaktionen mellem beboere og medarbejdere og derfor kræver en særlig bevidsthed herom.

PRIMÆR METODE: MENTALISERINGSBASERET MILJØTERAPI

Vores metodiske praksis er først og fremmest funderet i **miljøterapien**. Helt grundlæggende kan miljøterapi siges at være relationsbehandling, hvori miljøet bevidst og strategisk anvendes som centralt element i behandlingen – hvorfor det netop også er særligt oplagt at arbejde miljøterapeutisk i et botilbud, som udgør beboernes primære miljø 24 timer i døgnet. Lidt populært sagt er miljøterapien udviklet med det formål, at alt det, der sker ”de andre 23 timer”, skal have en terapeutisk orientering.

I miljøterapien er det de menneskelige møder og fællesskabet omkring aktiviteter, der er selve metoden til forandring og behandling af den enkelte. Deles ordet op, kan man sige, at miljødelen handler om det at organisere hverdagen med beboerne i botilbuddet, hvilket skal gøres på en måde, så det skaber gode betingelser for begrebets andel del; terapien, der handler om at udvikle og forandre (fx praktiske og sociale færdigheder). Og det centrale er her, at det er selve relationen mellem beboer og medarbejder, der bruges til at hele de relationsskader, som beboeren måtte have med sig i bagagen.

Et miljø består af en række forskellige elementer, og det har selvsagt betydning, hvilket fokus og hvilken værdi de forskellige elementer tillægges. På Lindholm bestræber vi os på at arbejde ud fra et så bredspektret miljøbegreb som muligt, hvilket er helt i tråd med, at vores teoretiske referenceramme bl.a. udgøres af den biopsykosociale model og indebærer en forståelse af psykiske lidelse og sociale problemer som værende multifacetterede fænomener – både når det kommer til årsagsforklaringer og til behandlingsformer. Når vi arbejder miljøterapeutisk, betyder det altså, at vi både arbejder med miljøets psykologiske, sociale og materielle eller fysiske betingelser, og at vi gør det både ud fra den enkelte beboers og den samlede gruppe beboeres behov. For at gøre det miljøterapeutiske arbejde metodisk tager vi i vores praksis konkret udgangspunkt i det, der i faglitteraturen betegnes som miljøterapiens kerneopgaver:

---

1. At invitere hver enkelt beboer til kontakt og relation, og at vise interesse for beboerens livshistorie og livssituation.
2. At tilrettelægge og følge op på en individuelt behovstilpasset plan for opholdet i botilbuddet.
3. At kunne tåle og at reflektere over de følelsesmæssige påvirkninger, som behandlingskontakten påfører en, for derved at hjælpe beboeren til "afgiftning" og bedre regulere af egne følelser.
4. At bidrage til opretholdelse af de terapeutiske rammer, der altid vil blive udsat for angreb, på en autentisk, troværdig og personlig måde.
5. At tilføre beboergruppen håb ved at bevare sin egen vitalitet og spontanitet.
6. At bidrage til opretholdelse af vitaliteten og det faglige engagement i behandlergruppen.

Der har gennem tiden været mange forsøg på at optimere miljøterapien, da den som metode i nogle henseender kan virke ukonkret. Et af de nyere arbejder med at fremme kvaliteten i miljøterapien er inddragelsen af og sammenkædningen med fænomenet **mentalisering**. Den mentaliseringsbaserede terapi (MBT) er – særligt i et samarbejde mellem de to nordmænd psykiateren Finn Skåderud og psykologen Bente Sommerfeldt – blevet videreudviklet og tilpasset kompleksiteten i miljøterapeutiske organisationer, og på Lindholm arbejder vi ud fra denne tradition, som er blevet benævnt **mentaliseringsbaseret miljøterapi** (MTB-M).

Mentalisering er som tilgang i socialfagligt arbejde en helhedsorienteret tradition, hvilket også betyder, at det er et begreb, som ikke lader sig definere snævert. Mentalisering handler overordnet om at skabe meningsfuld mening og beskrives således også som den proces, hvor viden transformeres til visdom/forståelse. Den mening, der skabes i den sociale verden, skabes ved, at individet gør sig *forestillinger* om mentale tilstande (tanker, følelser, impulser og motiver). Der kan siges at være fem overordnede forhold, som tilsammen indkredser, hvad mentalisering er:

1. At have sind på sinde.
2. At være optaget af egne og andres mentale tilstande.
3. At se sig selv udefra og andre indefra.
4. At forstå misforståelser.
5. At se bag om adfærd.

Mentalisering indebærer altså overordnet et fokus på mentale tilstande hos en selv og hos andre, herunder især i forbindelse med forklaring af adfærd. De mentale tilstande, der påvirker adfærden, er følelser, behov, mål, grunde og tanker. Når vi i Fonden Botilbudet Lindholm arbejder miljøterapeutisk på en mentaliseringsbaseret måde, betyder det, at vi har et særligt fokus på eller udgangspunkt i *baggrunden* for den enkelte beboers adfærd snarere end på fx diagnoser og symptomer. Vi arbejder med andre ord ud fra en overbevisning om, at det psykisk eller socialt sårbare menneske først og fremmest må blive bevidst om sig selv, for at det skadede selv kan heles. Der er overordnet tre centrale grunde til, at en miljøterapeutisk behandling, der baserer sig på mentalisering, er så fundamental:

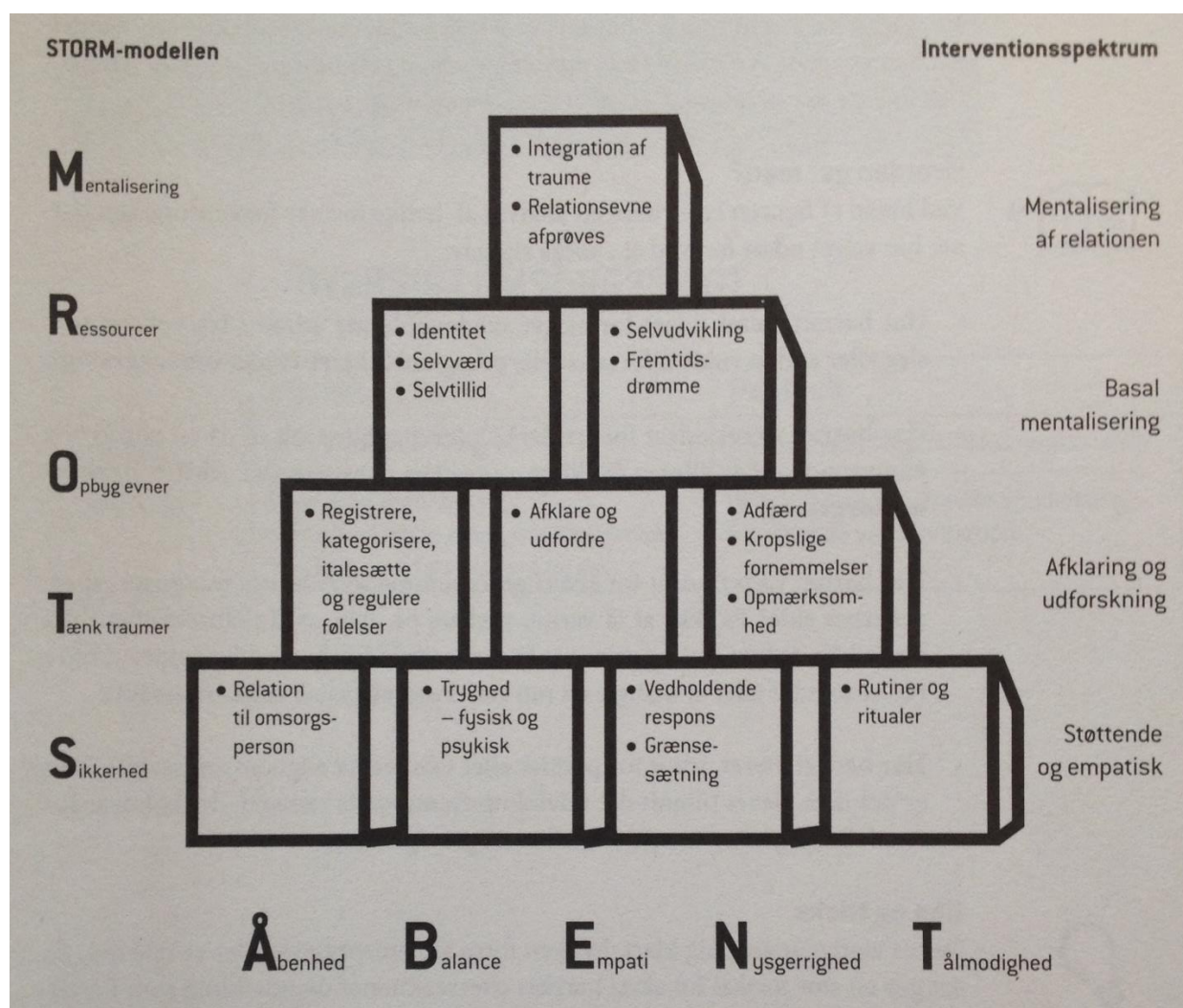
- Man lærer gennem mentalisering sine egne følelser, tanker og antagelser at kende og forstå, at de er baggrunden for ens adfærd. Det giver en fornemmelse af at have kontrol over sine egne handlinger, hvilket giver én selvbevidsthed og fornemmelse af identitet.
- Mentalisering er grundlaget for meningsfulde vedvarende forhold. Ved at mentalisere ser man den andens perspektiv samtidig med, at det er muligt at holde fast i, hvem man selv er i relationer, hvilket er hjørnестenen i sunde forhold.
- Mentalisering er nøglen til selv- og følelsesregulering.

Mentaliseringsbaseret miljøterapi og pædagogik ses som en læringsrelation, hvor formålet er at lære beboeren om egne mentale tilstande og samtidig hermed også om indre tilstande hos socialarbejderen, og det er derfor, at vi hele tiden og i al vores arbejde har et meget eksplicit fokus på relationen imellem beboeren og socialarbejderen. Det er i dette

---

møde, at forandring og udvikling kan skabes, og socialarbejderens indstilling bliver her det mest centrale mentaliserende behandlingsværktøj.

Når vi ser mentaliseringen som det fundamentale i vores miljøterapeutiske praksis, er det også først og fremmest det, vi arbejder med metodisk. Den danske psykolog Janne Østergaard Hagelquist har udviklet en såkaldt integreret model, der indeholder forskellige byggeklodser til en mentaliseringsbaseret pædagogik. Modellen gennemgås ikke detaljeret her i projektbeskrivelsen, men vises for at give et overordnet billede af den mentaliseringsbaserede miljøterapeutiske praksis, vi på Lindholm har vores primære metodiske afsæt i:

Model 9. Byggeklodser i mentaliseringsbaseret pædagogik

SEKUNDÆRE METODER

Som nævnt er de sekundære metoder, vi benytter os af på botilbuddet, mere konkrete i sin form, og de vil ofte kræve specifikke færdigheder, hvorfor det heller ikke vil være alle medarbejdere, der kan anvende dem. Dog er det vigtigt at understrege, at alle medarbejdere i botilbuddet har kendskab til metoderne og ved, i hvilke henseender de kan være givende at anvende.

Blandt de sekundære metoder er der først og fremmest **den grundlæggende sygepleje**, som handler om sygepleje i tilknytning til den somatiske helbredstilstand. Den indebærer rutinemæssige observationer og monitorering af grundlæggende fysiologiske behov knyttet til bl.a. aktivitet, ernæring, hud og respiration samt handling, der er adækvat med de givne observationer. Ligeledes indebærer den varetagelse af medikamentel behandling, herunder også intramuskulære injektioner. Det medikamentelle arbejde er dog både knyttet til den somatiske og den psykiatriske behandling.

På Lindholm undervises der i **meditation og mindfulness**, der primært bruges som en form for opmærksomhedstræning, hvor evne til at være til stedet i nuet med, hvad det nu end indebærer og på en ikke vurderende måde, søges forbedret. Desuden bruges metoderne også ud fra et formål om øget kropsbevidsthed.

Derudover arbejder vi også med **pædagogisk massage**, som er et neuropædagogisk redskab, der anvendes i forbindelse med specifikke problemstillinger, hvor indblik i de neurologiske forhold og processer er grundlaget for at få en forståelse for, hvilke type påvirkning der er gavnlig at give gennem følesansen. Vi anvender også **NADA**, der er et standardiseret øreakupunkturprogram bestående af fem akupunkturpunkter i hvert øre. NADA er særligt anvendeligt i forbindelse med afhængighed og som middel til at berolige både det angstprægede og det psykotiske sind.

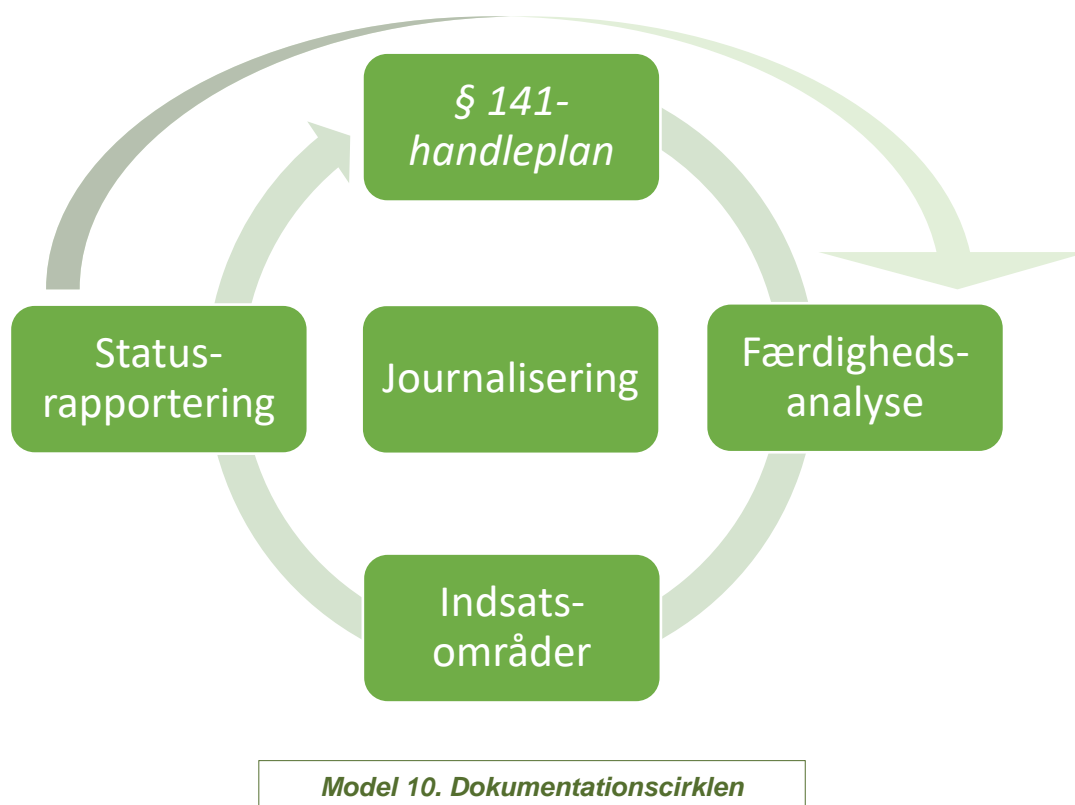
DOKUMENTATION OG EVALUERING

Dokumentation og evaluering er centrale elementer i al socialpsykiatrisk arbejde. Det helt grundlæggende formål med at dokumentere og evaluere arbejdet er at klarlægge, om, i hvilket omfang og hvordan det virker, og derfor er nøgleordet *kvalitet*. Der kan anlægges forskellige perspektiver på kvalitet, men inden der ses nærmere på disse, præsenteres de evalueringsmetoder, vi bruger i arbejdet med at dokumentere, hvilket socialfagligt arbejde der er udført i forhold til en beboer under ophold på Lindholm – og ikke mindst, hvad det har ført med sig.

DOKUMENTATIONSCIRKLEN

Den måde, hvorpå vi arbejder socialfagligt med udvikling i forhold til en beboer, udgør en cirkulær proces. Dette skyldes, at udviklingen – i hvert fald overordnet set – aldrig vil nå et endemål, idet udvikling i en eller anden form altid vil udgøre en basal del af formålet med beboerens ophold på Lindholm. For at illustrere sammenhængen i vores dokumentationsarbejde er det indkapslet i det, vi kalder *dokumentationscirklen*:

Dokumentationscirklen består af **fem overordnede elementer**. Det kursiverede element, **§ 141-handleplanen**, er ikke som sådan en del af Lindholms dokumentationsarbejde, da den er et dokument, som udfærdiges af den anbringende kommune. Men pladsen i dokumentationscirklen skal illustrere dels, at handleplanen er en væsentlig brik i den samlede dokumentation af den sociale indsats, der ydes i forhold til en beboer, og dels er den selve udgangspunktet for den indsats, vi iværksætter og yder specifikt på botilbuddet – både fordi, den kan ses som en "bestillingsliste", vi skal honorere, men også fordi, at den i praksis ofte skabes i et samarbejde mellem kommunen og botilbuddet (og naturligvis først og fremmest beboeren selv).

Når der går en større pil hen over boksen med § 141-handleplanen, er det for at illustrere, at den første dokumentationsproces efter beboerens indflytning, der arbejdes i, altid vil have udgangspunkt i § 141-handleplanen, mens der senere hen godt kan ske anden løbende dokumentationsarbejde (både med hvert enkelt af de øvrige elementer, men også i en samlet proces med alle elementerne), uden at det indebærer, at der ændres i § 141-handleplanen. I udgangspunktet opdateres den af den anbringende kommune en gang årligt, men der kan være omstændigheder, som gør, at den enten udskydes, eller at der ikke ændres væsentligt i den – fx, hvis de indsatsmål, der præsenteres i handleplanen, er af en type, som kræver en langvarig indsats, før der kan forventes en udvikling.

Relativt kort tid efter, at en beboer er flyttet ind på Lindholm (typisk 1-2 måneder), er fagkoordinator og pædagogisk personale ansvarlig for, at der laves en analyse af beboerens færdigheder – det, vi omtaler som en **færdighedsanalyse**. Denne færdighedsanalyse har til formål at tegne et øjebliksbillede af status på beboerens færdigheds- og funktionsniveau. Færdighederne er opregnet på en række parametre, som både vurderes og suppleres med en uddybende beskrivelse. Færdighedsanalysen laves i et skema, som er udviklet af Lindholms fagkoordinator, og hvor der vurderes på tre overordnede typer af færdigheder; *praktiske, sociale og personlige færdigheder*. Under hver af de tre typer findes så en række mere specifikke parametre. Eksempelvis er der otte parametre under typen praktiske færdigheder, og disse er bl.a. husholdning, egenomsorg og økonomi. Under de sociale færdigheder vurderes der eksempelvis på nonverbale færdigheder som brug af øjenkontakt og passende gestikulation, mens de personlige færdigheder bl.a. handler om beboerens kognitive og eksekutive funktioner.

På baggrund af det billede, som færdighedsanalysen har tegnet af beboeren, og sammenholdt med det beskrevne i § 141-handleplanen, når vi frem til næste skridt i dokumentationsprocessen, der er arbejdet med **indsatsområder**. Da formålet med den socialfaglige indsats helt grundlæggende er, hvordan og på hvilke områder beboeren kan få et mest muligt tilfredsstillende hverdagsliv, er det naturligvis essentielt, at der tages udgangspunkt i beboerens egne behov og egen motivation. Derfor skal de *områder*, vi vælger at rette særlige *indsatser* mod at udvikle på, være i tæt sammenhæng med netop det udgangspunkt. Med indsatsområder arbejdes der med et kortere tidsperspektiv end i § 141-handleplanen, og der sættes fokus på mellem 2-5 konkrete områder ad gangen (antallet varierer, da der kan være stor forskel på kompleksitet, omfang, udviklingspotentiale osv. i forskellige indsatsområder). I arbejdet med indsatsområder er der overordnet tre principper, som vi tager afsæt i:

- Ønsker og mål skal være beboerens egne og være baseret på dennes egne behov og egen motivation.
- Ønsker og mål skal være realistiske i forhold til beboerens funktionsniveau.
- Den nødvendige støtte, for at ønsker og mål kan opnås, skal kunne tilbydes.

Mindst én gang årligt vil der blive udarbejdet en **statusrapport** på hver beboer. I denne rapport gøres der, som navnet antyder, status over beboerens aktuelle situation, og det beskrives, hvilke indsatser der har været ydet i forhold til beboeren i det forgangne år, og ikke mindst samles der op på, hvad disse har ført med sig. Med udgangspunkt i statusrapporten holdes der et statusmøde med en leder fra Lindholm, beboeren og dennes sagsbehandler fra anbringende kommune som deltagere. Her planlægges det også, hvilket udviklingsfokus der skal være i det kommende år, og § 141-handleplanen opdateres efterfølgende af sagsbehandleren i det omfang, det er relevant. Udover denne større rapport er der også mulighed for, at der kan udfærdiges kortere *statusnotater*. Disse anvendes typisk, hvis der er iværksat en ekstraordinær indsats, eller der er tale om, at beboeren befinder sig i en særlig situation, hvor der kan være brug for, at der gøres status med et kortere tidsinterval end et år.

Det femte og midterste element i dokumentationscirklen er **journalisering**. Pladsen i cirkelens midte skal illustrere, at der her er tale om en dokumentationsmetode, som kontinuerligt anvendes sideløbende med de mere tidsafgrænsede øvrige elementer. Journalisering foretages således dagligt – typisk flere gange dagligt – hvor der journaliseres ud fra en fast procedure. At journalisering udgør denne centrale del af dokumentationsarbejdet ses også ved, at formålet er flersidet, idet journaliseringen skal bruges til at:

- sikre, at der hele tiden foregår en faglig refleksion i relation til hver enkelt beboer.
- monitorere, hvad der sker af væsentlige begivenheder i beboerens liv.
- overlevere relevant information mellem skiftende personale.

Det er således for at sikre et fagligt solidt funderet dokumentationsarbejde, at vi anvender flere forskellige dokumentations- og evalueringsmetoder. Dette er en væsentlig måde, hvorpå kvaliteten i arbejdet højnes, og vi arbejder meget målrettet med kvalitetssikring ved at inddrage flere forskellige perspektiver på kvalitet.

PERSPEKTIVER PÅ KVALITET

At måle på kvalitet (ofte omtalt som evidensmåling) kræver dels, at der anlægges et specifikt perspektiv på kvalitet, og dels, at der opregnes indikatorer på positive effekter af indsatser og arbejde inden for det aktuelle perspektiv. Derfor skal kvalitet forstås som et kontekstafhængigt begreb – der er ikke noget, der i sig selv kan siges at være kvalitetssikkert eller evidentielt, fordi det vil afhænge af, hvad der er defineret som indikatoren på eller målsætningen for kvalitet i det givne kvalitetsperspektiv.

Generelt i socialpsykiatrien og dermed også i arbejdet på Lindholm kan der siges at være tre overordnede perspektiver på kvalitet:

- **Brugerperspektiv:** Måling af kvalitet i dette perspektiv handler om beboerens egen oplevelse af, om det socialpsykiatriske og socialpædagogiske arbejde, der udføres i forhold til ham eller hende, er tilfredsstillende. I vurderinger heraf tages overordnet udgangspunkt i beboerens livsverden, dennes opfattelse af livskvalitet og oplevelsen af at blive set og behandlet som det hele menneske, det er og føler sig som.
- **Fagperspektiv:** Kvalitet i et fagligt perspektiv kræver, at der er sammenhæng mellem teori, metode og praksis i løsning af de socialpsykiatriske og -pædagogiske opgaver. Vurderingen af denne form for kvalitet er fokuseret på, at medarbejderne får større faglig indsigt og motiveres til at lære, ligesom den såkaldte "tavse viden" (dvs. den enkelte medarbejders erfaringsverden) skal italesættes.
- **Organisationsperspektiv:** Et organisatorisk perspektiv på kvalitet indebærer, at den ydelse, organisationen (botilbuddet) leverer, skal repræsentere en effektiv udnyttelse af organisationens ressourcer.

Hvert perspektiv er i sig selv essentielt i forhold til at drive et botilbud, hvor det arbejde, vi laver, skal virke efter hensigten, men det springende punkt er *samspillet* mellem de tre perspektiver. Hvis eksempelvis både en medarbejder og en beboer oplever god kvalitet, men vurderer dette ud fra forskellige kriterier, så er kvalitetskravet ikke indfriet. Derimod vil der være tale om kvalitetssikring, når beboerne er tilfredse med et pædagogisk stykke arbejde, bag hvilket der ligger en høj faglig kvalitet, og som samtidig effektivt er adækvat med ressourceforbruget – og det er det, vi i Fonden Botilbudet Lindholm hele tiden stiler mod.

DEL III

LIVET PÅ LINDHOLM – ORGANISATORISKE OG PRAKTISKE FORHOLD

I denne tredje og sidste del i projektbeskrivelsen er der konkrete beskrivelser af de mere praksisnære forhold, der gør sig gældende på Lindholm. Først er et afsnit, som handler om, hvordan botilbuddet er struktureret som organisation, mens der i de øvrige afsnit er beskrivelser af de mange forskellige former for indhold, som hverdagen på botilbuddet byder på.

ORGANISATIONSSTRUKTUR

Fonden Botilbudet Lindholm er en **selvejende institution**, der drives som en **fond**. Institutionen har i sin nuværende form eksisteret siden 2004 og har siden starten af 2014 haft hjemsted i Rebild Kommune i Nordjylland. I dette afsnit beskrives, hvordan institutionen er struktureret og drevet som organisation.

BESTYRELSE OG LEDELSE

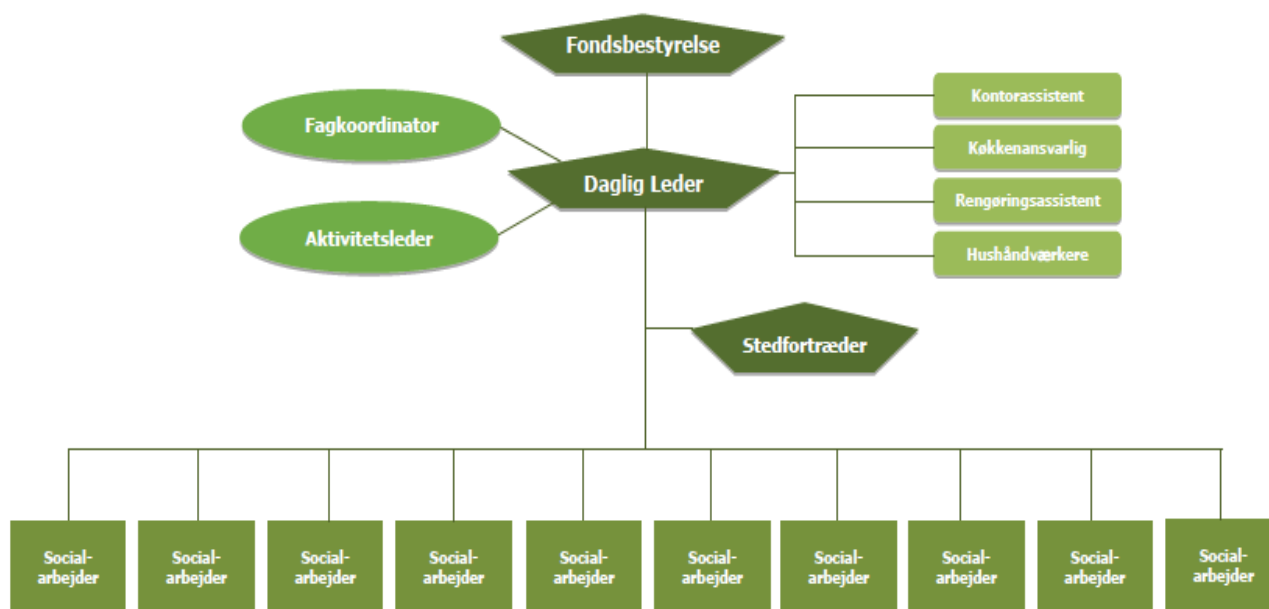
Den selvejende institution/fonden ledes af en **bestyrelse** på fem medlemmer, der udgør botilbuddets øverste myndighed og er de overordnede ansvarlige for botilbuddets drift. Blandt bestyrelsesmedlemmerne tilsigtes det at have en bred vifte af forskellige kompetencer. Udover en personalerepræsentant er bestyrelsen sammensat på en sådan måde, at medlemmerne kan tilføre bestyrelsen (og dermed botilbuddet) psykologisk, medicinsk, juridisk og økonomisk faglig viden. Endelig lægges der også vægt på, at der blandt medlemmerne er erfaring med arbejde inden for de kommunale og politiske systemer.

En væsentlig opgave for bestyrelsen er valg og ansættelse af en **daglig leder** og en **stedfortræder**. Den daglige leder har det daglige ansvar for institutionens drift og den daglige både faglige og personalemæssige ledelse. Dette sker i tæt samarbejde med stedfortræderen, der også varetager disse opgaver i den daglige leders fravær. Derudover er det også den daglige leder, der primært forestår kontakt med tilsynsførende myndighed (der er Socialtilsyn Nord), de visiterende myndigheder (kommunerne) og øvrige samarbejdspartnere. Generelt er der et meget tæt samarbejde mellem bestyrelsen og den daglige ledelse, der i fællesskab løfter ansvaret for indfrielsen af institutionens formål samt

for, at institutionen drives i overensstemmelse med den godkendelse af botilbuddet, der er givet i henhold til Servicelovens §§ 107 og 108.

Udover denne overordnede ledelse er der i organisationen også en **fagkoordinator** og en **aktivitetsleder**, og disse er begge organiseret som stabsfunktioner. Karakteristisk for sådanne stabsfunktioner er det, at de skal støtte og rådgive både det overliggende og det underliggende niveau, mens de ingen myndighed har over det underliggende niveau (medarbejderne). Aktivitetslederen har bygninger og beskæftigelsestilbud som sine overordnede opgaver, mens fagkoordinatorens opgaver omhandler bl.a. strategi og analyse, dokumentation samt organiseringen af det socialfaglige arbejde i botilbuddet.

Fonden Botilbudet Lindholm er som organisation således drevet ud fra det organisationsprincip, der kaldes *linje- og stabsprincippet*. Dette er illustreret i organisationsdiagrammet nedenfor (på hjemmesiden vil der altid være den seneste opdaterede version af organisationsdiagrammet, hvor også navne, uddannelsesbaggrunde og opgaver/ansvarsområder vil fremgå). Endelig skal det tilføjes, at det for alle fire medarbejdere på ledelses- og stabsniveau er gældende, at de, udover de ledelses- og stabsmæssige opgaver, i varierende omfang også udfører socialfagligt arbejde og dermed udgør en tydelig del af såvel beboernes hverdag som de øvrige medarbejders arbejdsdag.

Model 11. Organisationsdiagram for Fonden Botilbudet Lindholm

PERSONALE OG SAMARBEJDSPARTNERE

Der tilsigtes en **bred medarbejdersammensætning**, som omfatter både sundhedsfagligt og socialpædagogisk personale. Disse er primært uddannet som pædagoger og social- og sundhedsassistenter. Derudover er der ansat en administrativ medarbejder, en køkkenansvarlig, en rengøringsassistent samt hushåndværkere. For alt personale, der er ansat i Fonden Botilbudet Lindholm, gælder, at der er tale om mennesker, som indeholder de personlige egenskaber og evner til mellemmenneskelige relationer, der kræves i relation til vores værdigrundlag.

På botilbuddet lægges der stor vægt på, og det prioriteres højt, at personalet er velkvalificeret. Derfor udarbejdes der konkrete uddannelsesplaner for alle medarbejdere, ligesom der sørges for opkvalificering gennem både intern og ekstern undervisning og uddannelse. Grundig introduktion af nyansatte er en selvfølge, der varetages af såvel ledelsen som øvrige medarbejdere på baggrund af den politik, botilbuddet har udarbejdet på området. Herudover har vi en gennemarbejdet politik for magtanvendelser samt en sikkerhedsmappe indeholdende procedurer for håndtering af voldsepisoder. Heraf fremgår bl.a. obligatorisk krisehjælp, brug af psykiske førstehjælpere, som er udvalgt i medarbejdergruppen, samt skytsengel-funktion for samtlige medarbejdere.

I forhold til **personaledækning** er der opregnet et gennemsnit ved fuld normering ud fra et grundtakstbeløb. Der er 4-5 dag- og aftenvagter. Derudover er der 2 sovende nattevagter, men ved behov er der også mulighed for 1 vågen nattevagt. For personalet sammensættes vagtskemaet ud fra ønsker og muligheder, men der gøres i vid udstrækning brug af døgnvagter i hverdagene og af dobbeltdøgnsvagter i weekenderne. Det er vores vurdering, at der er en lang række fordele ved, at det samme personale er til stede på botilbuddet mange timer ad gangen:

- Der er mindre uro, når der ikke er så mange vagtskifter/overlap.
  - Det medvirker til, at der kan skabes tryghed og forudsigelighed, og frustrationer i forhold hertil mindskes.
  - Det bedrer muligheden for, at det samme personale kan påbegynde og afslutte dialog omkring givne problemstillinger.
  - Det giver en bedre mulighed for, at individuelle ønsker i beboergruppen kan imødegås.
  - Det har betydning for udførelsen af den individorienterede behandling, bl.a. fordi det bedrer muligheden for relationsopbygning og pædagogisk tilnærmelse.
  - Det bedrer muligheden for at foretage nuancerede beboerobservationer.
-

Ved relevant behov gør botilbuddet også brug af vikarer. Der er opbygget et mere eller mindre fast vikarkorps – selvfølgelig med løbende udskiftninger, men også med ind til flere personer, der har vikarieret fast på botilbuddet gennem en længere årrække. Dermed sikres en kendthed, og at der stadig opleves tryghed blandt beboerne, selv når det er påkrævet med erstatning af det faste personale (som fx under personalemøder, hvor alt fastansat personale nødvendigvis må deltage).

Endelig har Fonden Botilbudet Lindholm en række centrale **samarbejdspartnere**. Først og fremmest samarbejdes der med sagsbehandlere i handlekommunerne, og, hvor det er relevant, også med personlige og økonomiske værger. Særligt væsentligt er et samarbejde med en psykiater, der kommer fast på botilbuddet en gang om måneden. Denne er både konsulent for personalet i forhold til psykiatrisk viden og fungerer som psykiater for de af beboerne, der ønsker det (efter henvisning fra egen læge). Ligeledes en gang om måneden kommer der en psykiatrisk distriktssygeplejerske. Der er et løbende samarbejde med behandlingspsykiatrien, retspsykiatrien og Kriminalforsorgen, og der samarbejdes ved behov med relevante behandlingsforanstaltninger som fx misbrugscenter og privatpraktiserende psykologer. Sidstnævnte er særligt centrale i forhold til personalegruppen, idet der bl.a. er et fast samarbejde med en psykolog om ydelse af ekstern supervision.

FYSISKE RAMMER

Beboerne har deres bolig og hverdagsliv på Lindholm, og derfor er det selvfølgelig væsentligt, at en beskrivelse af de fysiske rammer også er en del af denne projektbeskrivelse. I dette afsnit fortælles der således om beliggenheden, boligerne og deres faciliteter, og endelig præsenteres nogle af de fællesskabsaftaler, der er gældende på Lindholm.

BELIGGENHED OG BOLIGER

Fonden Botilbudet Lindholm er naturskønt beliggende i nærheden af Rebild Bakker og Rold Skov i **Rebild Kommune**. Botilbuddet har siden februar 2014 haft til huse på den tidligere kommuneskole i byen Gravlev, der er et lille landsbysamfund 5 km syd for Støvring. Der afgår bus hver time til Støvring samt tog fra Støvring hver time til Hobro, Århus, Aalborg og København. I Støvring er der et fint handelsliv med både dagligvarebutikker og specialbutikker, ligesom der er to skoler, et gymnasium, kulturhus, bibliotek, svømmehal, motionscentre mv.

Grundarealet er ca. 5000 m² stort, og bygningerne består af et stort hovedhus samt to separate, mindre huse, der samlet udgør næsten 1.400 m² erhvervsareal. I hovedhuset er

---

der et akuttværelse samt 8 lejligheder, som alle er 2-rums bestående af et badeværelse, et soverum samt en stue med køkkenniche. I underetagen er hver lejlighed 36 m² stor, mens lejlighederne på overetagen hver er 50 m². Der er egen indgang til alle lejlighederne; i underetagen er indgangspartierne placeret mod gårdspladsen med en mindre forhøvet til hver lejlighed, mens lejlighederne på overetagen tilgås fra en udvendig svalegang, der samtidig fungerer som afskærmet terrasse for hver lejlighed. Fra de fire lejligheder i underetagen er der desuden direkte adgang til fællesarealerne i hovedhuset. I de to mindre bygninger er der indrettet i alt 6 separate 2-værelseslejligheder, der som de øvrige i hovedhuset alle har eget køkken og bad og egen indgang. Således kan Fonden Lindholm i alt tilbyde **14 2-værelseslejligheder** og 1 akuttværelse.

FACILITETER OG BESTEMMELSER

Fonden Botilbudet Lindholm råder som nævnt over rigtig mange kvadratmeter både ude og inde, og der er derfor også et bredt udvalg af faciliteter til rådighed. I hovedhuset er der adgang til fælles spisestue og opholdsstue, ligesom der er et stort industrikøkken, hvor måltiderne tilberedes. Der er også et velværerum og en stor gymnastiksal, ligesom der er kontor- og mødefaciliteter. I udendørsarealerne er der en hytte til hygge, et værksted, et stort drivhus/orangeri, en sportsplads samt en sansehøve med bålplads.

Beboerne har mulighed for at holde husdyr efter aftale, og de kan, blot de orienterer herom, til enhver tid modtage besøg (også overnattende). Overordnet har vi organiseret alle aftaler i et aftalesæt, som indeholder både overordnede fællesaftaler og individuelle aftaler gældende for hver enkelt beboer.

HVERDAGEN OG DENS MULIGHEDER

På Lindholm lægger vi stor vægt på både, at beboerne har mulighed for at fylde det indhold i deres hverdag, der bedst passer til dem hver især, og på, at vi som institution udbyder en bred vifte af tilbud. I dette afsnit beskrives de mange muligheder, beboerne kan benytte sig af under deres ophold i botilbuddet.

BEBOERINDDRAGELSE

Generelt prioriteres beboerinddragelse i alle tiltag højt. Vi har stor respekt for, at botilbuddet er beboernes hjem, og at de lever deres hverdag her. I dagligdagen har beboerne naturligvis altid mulighed for at fremsætte specifikke ønsker og behov over for personalet, men derudover afholdes der også om gang om måneden et **beboermøde**. Daglig leder, stedfortræder og en medarbejder står for dette møde, hvor alle beboere er velkomne og opfordres til at deltage. Forud for mødet er der opsat en dagsorden, hvor alle ligeledes kan notere ønskede mødepunkter.

Vi forsøger derudover i videst muligt omfang at inddrage beboerne i både større beslutninger, der har betydning for dem, og i hverdagens mange forskellige gøremål. Især måltiderne ser vi som et middel til socialt samvær. Flest mulige beboere inddrages i madlavningen og er medbestemmende i forhold til menuen. Ved højtider serveres der som udgangspunkt efter dansk tradition, og det er den enkelte beboer, der bestemmer menuen, når denne har fødselsdag.

AKTIVITETSMULIGHEDER

Som nævnt under afsnittet om faciliteter kan Lindholm tilbyde mange faciliteter, der kan bruges til et væld af aktivitetsmuligheder. I velværerummet er der mulighed for at få pædagogisk massage eller tage bad i duften af æteriske olier. I den store gymnastiksal er der en bred vifte af muligheder for sportslig udfoldelse, bl.a. basketball, bordtennis, hockey og badminton. I fællesarealerne er der desuden motionscykel, bordfodbold, billard og brætspil. Der er også plads til kreative sysler i form af både syning, strikning, maleri mv. Derudover er der et værksted med mulighed for mange hobby- og håndværksudfoldelser.

Der er også rig mulighed for aktiviteter ude af huset. Også disse aktiviteter tilpasses beboernes ønsker, ressourcer og behov. Der er faste ture til fitness og svømning, ligesom der flere gange om ugen er indkøbsture. Lokalsamfundet har også en række fritidstilbud (eksempelvis håndbold, fodbold og skydning), som det selvfølgelig også er muligt for beboerne at deltage i. Fonden Botilbudet Lindholm er beliggende op af Danmarks største skov, Rold Skov, og her er der uendelige muligheder for friluftaktiviteter som fx kanoroning, mountainbike samt gå- og løbeture. For de mindre sportsinteresserede tilbydes eksempelvis fisketure, og endelig tages der også ofte på ture til biograf, teater og koncerter, ligesom der med jævne mellemrum afholdes bankoarrangementer, filmaftener mv.

BESKÆFTIGELSESMULIGHEDER

Som beskrevet under afsnittet om organisationsstruktur er der i Fonden Botilbudet Lindholm ansat en aktivitetsleder. Dette betyder, at vi har en særlig prioritering af at kunne tilbyde aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder. Igen er disse selvfølgelig tilpasset ønsker og ikke mindst ressourcer, men i det omfang, det overhovedet kan lade sig gøre, tilsigtes det, at beskæftigelsesmulighederne har karakter af **ordinær beskæftigelse**. Dette betyder bl.a., at beboerne bliver ansat og får en fast timeløn for det arbejde, der udføres (naturligvis under hensyntagen til gældende regler på området).

Botilbuddet har også ansat to håndværkere, som er igangsættere og læremestre i forhold til det håndværkerarbejde, som beboerne ønsker at udføre. Sammen med håndværkerne og øvrige medarbejdere har beboerne bl.a. stået for den store ombygning af skolen til

---

lejligheder samt bygget hytten, drivhuset og sansehaven. Derudover er der på så mange kvadratmeter også altid forefaldende håndværksmæssige opgaver, der skal udføres.

Der er ligeledes mange daglige opgaver og gøremål forbundet med at drive så stort et sted, og disse kan for beboerne også fungere som aflønnet beskæftigelse. Det kan være opgaver i forbindelse med indkøb, madlavning og rengøring, havearbejde, pasning af dyr mv.

Botilbuddet samarbejder også med forskellige eksterne parter i forhold til at skabe beskæftigelsesmuligheder for beboerne. Det er både private, hvor der ydes haveservice, og erhvervsvirksomheder. Sidstnævnte kan eksempelvis være produktionsvirksomheder, der udliciterer montagearbejde til os. Der samarbejdes også med NGO'er og andre velgørende og/eller socialøkonomisk orienterede aktører. Endelig er det væsentligt at tilføje, at aktivitetslederen også altid er behjælpelig med at skaffe beskæftigelse andetsteds til beboere, der har et specifikt ønske herom, fx i form af praktik- eller lærepladser.

AFSLUTNING

I denne afsluttende del beskrives det kort, hvordan der visiteres til Fonden Botilbudet Lindholm, herunder hvilke formelle forhold der gør sig gældende i forhold til kontaktindgåelse og -opsigelse. Visitationskompetencen i Fonden Botilbudet Lindholm ligger alene hos den daglige leder, men processen kan ved daglig leders fravær også igangsættes med stedfortræder.

VISITATIONSPROCESSEN

En visitation til Fonden Botilbudet Lindholm starter typisk med en henvendelse fra en socialrådgiver ansat i psykiatrien eller som kommunal sagsbehandler. Der aftales mødetidspunkt for nærmere udredning, hvor borgeren og dennes livssituation og støttebehov drøftes. Forinden forventes det, at sagsbehandler har fremsendt materiale, der omfatter social anamnese og psykiatrisk sammenfatning, diagnose og evt. udskrivningsbrev eller seneste statusrapport.

Hvis borgeren skønnes at kunne indpasses i målgruppen, arrangeres et møde med visitator, sagsbehandler og eventuelt kontaktperson og familie. Borgeren får på dette møde information om og beskrivelse af botilbuddet og får samtidig mulighed for at se stedet og møde medarbejdere og beboere. Mødet er uforpligtende for borgeren og sagsbehandleren, hvorimod Fonden Botilbudet Lindholm på dette tidspunkt har givet endeligt tilsagn om at kunne modtage og rumme borgeren. Denne procedure er af hensyn til den kommende beboer, der ikke skal kunne opleve at blive vurderet og fravalgt.

Inden beboeren modtages, planlægges der efter den kommende beboers ønske gerne flere besøg, og disse kan både foregå på botilbuddet og i borgerens nuværende hjem. Ligeledes udarbejder sagsbehandler en § 141-handleplan, og vi står i denne forbindelse gerne til rådighed med vores ekspertise.

KONTRAKTFORHOLD

Der udformes og underskrives en kontrakt mellem handlekommune og Fonden Botilbudet Lindholm. Som nævnt ovenfor skal sagsbehandler udarbejde § 141-handleplan, og i kontrakten er det ekspliciteret, at denne skal forelægge, før end indflytning kan finde sted. Derudover vil prisen for opholdet fremgå af kontrakten, og herunder vil beboerens egenbetaling, som handlekommune hæfter for, opgøres særskilt. Det fremgår også af kontrakten, at aftaler om ekstraordinære ydelser (som fx ekstrabevillinger) eller ændringer i basisydelsen (som fx overgang til udslningsforløb) skal forhandles og kun kan indgås i et samarbejde mellem handlekommune og botilbuddet.

Endelig fremgår af kontrakten også opsigelsesvarsel og partsmæssige forhold i relation hertil. For begge parter vil opsigelsesvarslet i udgangspunktet være 3 måneder. For botilbuddet er desuden gældende, at det i særlige, alvorlige tilfælde *kan* ophæve en indskrivningsaftale og bortvise en beboer med øjeblikkelig virkning. For at blive betegnet som alvorlig må der som minimum være tale om brug eller besiddelse af euforiserende stoffer, vold/voldstrusler eller en diagnoseændring, som indebærer, at beboeren set ud fra dennes eller andres sikkerhed ikke længere kan omfattes af stedets målgruppe. Det vil altid være en individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde, der vil gå forud for en sådan beslutning, og fordi nogle af førnævnte forhold er til stede, er det ikke nødvendigvis ensbetydende med, at en bortvisning kommer på tale. Afgørelsen vil i høj grad bero på, hvorvidt den pågældende beboer udgør en fare for sig selv eller andre.

Det er vores opfattelse, at en af de opgaver, vi som botilbud skal varetage, er at styrke beboerne i forhold til almindelige samfundsnormer og regler, og det er vores erfaring, at målgruppen, som vi henvender os til, kan være styret af et behov om indtagelse af psykoaktive stoffer samt ofte har manglende erkendelse og tilgang til egen situation og mestringsevne. En forhastet beslutning og opnåelse af et impulsstyret behov eller ønske omkring udflytning vil kunne påføre den enkelte nogle konsekvenser af særdeles u hensigtsmæssig karakter og kan i værste tilfælde resultere i, at beboeren bliver til fare for sig selv eller andre. En individuel behandling kræver derfor, at handlekommune har forståelse for denne problemstilling og støtter op omkring den aftalte opsigelsesperiode, da dette giver mulighed for en reflekterende og pædagogisk tilgang, hvor den enkelte behandles med respekt og værdighed.
